

ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและคณะกรรมการบริหารพรรคเสรีรวมไทย

ตามที่มาตรา ๑๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๓/๒๕๖๑ เรื่อง การดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (เพิ่มเติม) ลงวันที่ ๑๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๑ กำหนดให้พรรคการเมืองที่จัดตั้ง หรือเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และยังคงดำรงอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับ เป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ นั้น

บัดนี้ หัวหน้าพรรคเสรีรวมไทย ได้มีหนังสือแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณี ที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคเสรีรวมไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคจัดทำคำประกาศอุดมการณ์ทางการเมือง นโยบายของพรรค และการเลือกคณะกรรมการบริหารพรรคเสรีรวมไทยชุดใหม่ ซึ่งพรรคเสรีรวมไทยได้ดำเนินการตามมาตรา ๑๔๑/๑ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ดังนี้

๑. แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมือง และนโยบายของพรรคเสรีรวมไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

ข้อบังคับพรรคเสรีรวมไทย พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วยที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคเสรีรวมไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้มีมติแก้ไขข้อบังคับพรรคเพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับพรรคเสรีรวมไทย พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ข้อบังคับพรรคนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่พรรคเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับพรรคเสรีรวมไทย พ.ศ. ๒๕๕๖

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๔ พรรคตามข้อบังคับนี้เรียกว่า “พรรคเสรีรวมไทย” ชื่อย่อภาษาไทย สร. ชื่อภาษาอังกฤษ “Thai Liberal Party” ชื่อย่อภาษาอังกฤษ TLP

ข้อ ๕ เครื่องหมายพรรคและความหมาย

(๑) พรรคเสรีรวมไทยใช้เครื่องหมาย คนสามคนโอบกอดกัน บนพื้นวงกลมสีทองภายใต้ธงชาติไทย โดยมีข้อความว่า ร่มพลังสร้างชาติ ได้วงกลมมีริบบิ้นสีขาวขอบทอง มีอักษรสีน้ำเงินในริบบิ้นว่า พรรคเสรีรวมไทย

(๒) โดยมีความหมาย ดังนี้

คนโอบกอดกัน หมายถึง บุคคลต่างเพศวุฒิ วัย ฐานะ อาชีพ รายได้ มีความรัก ความสามัคคี และมีเมตตาต่อกัน

แถบธงชาติไทย หมายถึง ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

รูปวงกลม หมายถึง โลกมนุษย์

ริบบิ้น หมายถึง ความผูกพัน

ข้อ ๖ สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ ณ บ้านเลขที่ ๑๖๔/๖๕ ถนนบางขุนนนท์ แขวงบางขุนนนท์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๗๐๐

หมวด ๒

คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรค

ข้อ ๗ คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคเสรีรวมไทย คือ

“พรรคเสรีรวมไทยเป็นพรรคการเมืองที่ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดำเนินกิจการทางการเมืองเพื่อความสามัคคีเป็นหนึ่งเดียวของคนในชาติมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่ความเป็นผู้นำประชาคมอาเซียนและสานสัมพันธ์กับประชาคมโลกโดยการขับเคลื่อนนโยบายพรรคที่ยึดถือเอาความต้องการของประชาชนเป็นฐานในการพัฒนาประเทศเพื่อให้ประชาชนมีความกินดีอยู่ดีอย่างยั่งยืน”

หมวด ๓

นโยบายพรรคเสรีรวมไทย

พรรคเสรีรวมไทยยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จะธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มุ่งสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางสังคม และความสามัคคีของคนในชาติ เพื่อความก้าวหน้าทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม โดยมีแนวนโยบายด้านต่าง ๆ

พรรคยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ธำรงและเทิดทูนไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และจะดำเนินการทุกวิถีทาง เพื่อสร้างความเจริญรุ่งเรือง ตลอดจนความผาสุกแก่ประชาชนในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งการให้ประชาชน ได้มีสิทธิมีเสียงในการแสดงออกด้านความคิดเห็น การเขียน และการโฆษณา ประชาชนมีเสรีภาพในการรวมตัวกัน ดำเนินกิจการทางการเมืองอย่างเป็นอิสระ

ข้อ ๘ ด้านการเมือง

๑. เสริมสร้างศักยภาพของทุกองค์กร ในการปกป้องประเทศเพื่อรักษาไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติ
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทองค์กรด้านความมั่นคงปฏิบัติภารกิจภายใต้กฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในชาติ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนองค์การด้านความมั่นคงคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติ
๓. ปรับปรุงและพัฒนาองค์การด้านความมั่นคงให้ทันสมัย มีศักยภาพ ให้สามารถปฏิบัติภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. เร่งแก้ปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดย ยึดแนวทางพระราชดำริ “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” เพื่อเสริมสร้างสังคมสันติสุข และเคารพหลักสิทธิมนุษยชน

๕. ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือทางด้านความมั่นคง ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม กับนานาชาติ ในการรักษาไว้ซึ่งสันติภาพของโลกภายใต้กรอบสหประชาชาติ

๖. พัฒนานโยบายเศรษฐกิจความมั่นคง เพื่อให้ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจของการป้องกันประเทศกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมเป็นไปอย่างราบรื่น

๗. สนับสนุนให้กองทัพช่วยเหลือสังคมในยามสันติ โดยการเข้ามามีบทบาทในงานด้านสิ่งแวดล้อม บทบาทในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย บทบาทในการปราบปรามยาเสพติด การค้าของผิดกฎหมาย การพัฒนาเพื่อความมั่นคงในเขตพื้นที่ชายแดน รวมถึงการส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อการยกระดับคุณภาพชีวิต การพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

๘. ด้านอาชญากรรมข้ามชาติ จัดตั้งศูนย์ประสานงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวประสานและการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างประเทศในการรับมือกับอาชญากรรมข้ามชาติ ได้แก่ อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ การค้ามนุษย์ การลักลอบเข้าเมือง การก่อการร้ายสากล การค้ายาเสพติด การฟอกเงิน เป็นต้น

ข้อ ๙ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

๑. อารงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ จะพิทักษ์รักษา และเทิดทูนไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตลอดจนยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. อารงรักษาไว้ซึ่งรัฐธรรมนูญเพราะตระหนักเป็นอย่างดีว่า รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ จึงมุ่งมั่นที่จะให้ทุกภาคส่วนปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญอย่างเคร่งครัด รวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้มีประสิทธิภาพ รองรับพลวัตทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมทั้งภายในและระหว่างประเทศ ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม

๓. มุ่งมั่นที่จะผลักดันการบริหารราชการแผ่นดิน ให้เกิดการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงแห่งรัฐอย่างยั่งยืน น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แนวทางพระราชดำริเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา เป็นฐานในการพัฒนาสังคม ส่งเสริมให้มีกระบวนการทำงานที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

๔. สนับสนุน ส่งเสริม และสร้างโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม เพราะตระหนักว่าประชาธิปไตยเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน จึงมุ่งมั่นที่จะเสริมสร้างโอกาสให้ประชาชน ทั้งระดับชุมชน หมู่บ้าน และท้องถิ่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมและกระบวนการทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมได้อย่างอิสระเพื่อนำไปสู่การสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง

๕. กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมทั่วทั้งประเทศ จะให้การสนับสนุนและส่งเสริมจังหวัดที่มีความพร้อมไปสู่การเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยยึดตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเป็นหลัก

๖. ส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดิน ที่มีธรรมาภิบาล และป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

๗. ส่งเสริมและสนับสนุนภารกิจองค์การภาคเอกชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสอดส่อง เพื่อระวังตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือต่อต้านการทุจริตและวางมาตรการคุ้มครองพยานอย่างมีประสิทธิภาพ

๘. เร่งส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและความสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และอย่างเป็นอิสระภายใต้เงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

๙. รับใช้ประชาชนให้ได้รับความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการกินดีอยู่ดี สร้างเสริมสวัสดิการสังคมที่ดูแลประชาชนตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย มุ่งขจัดความยากจนและความเหลื่อมล้ำในสังคม สร้างสังคมที่สงบเรียบร้อยและเป็นธรรม ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมให้ลดลง รักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายอย่างเคร่งครัดและเป็นธรรม

๑๐. ส่งเสริมและสนับสนุนการแบ่งแยกอำนาจสามฝ่าย คือ นิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ให้มีความเป็นอิสระในการทำงาน แต่สามารถควบคุมและตรวจสอบกันได้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน เพื่อประเทศชาติและประชาชนอย่างมีธรรมาภิบาล องค์การภายใต้การกำกับดูแล ให้เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ

๑๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานของภาครัฐและองค์การภายใต้การกำกับดูแล ให้มีงบประมาณที่เหมาะสม มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล ขจัดการเล่นพรรคเล่นพวก การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การคัดสรร การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งต้องเป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม โปร่งใสและยุติธรรม

๑๒. เร่งรัดและสนับสนุนการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่นอย่างจริงจัง ในจังหวัดที่มีความพร้อมก็ให้ประชาชนเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดโดยตรง สำหรับจังหวัดที่ยังไม่มีความพร้อมก็ให้มีผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้มาจากหลายทางรวมทั้งการคัดสรรโดยกระบวนการที่เป็นอิสระและมีความน่าเชื่อถือ

๑๓. สนับสนุนให้ทหารเป็นทหารอาชีพอย่างแท้จริงโดยเปิดโอกาสให้ผู้สนใจประสงค์สมัครเข้าเป็นทหารได้ตามความสมัครใจ มิใช่การเกณฑ์ทหารแบบเดิม

ข้อ ๑๐ ด้านกฎหมาย

การทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นปัญหาร้ายแรงที่เกาะกินสังคมไทยและแพร่ขยายออกไปแทบในทุกวงการมาอย่างเนิ่นนาน สร้างความเสียหายแก่ประเทศชาติอย่างใหญ่หลวงตลอดมา การป้องกันและปราบปรามให้หมดสิ้นไปด้วยกระบวนการและกลไก ตลอดจนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของผู้บังคับใช้กฎหมายจึงเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการปฏิบัติ

๑. ต่อด้านการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ ปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีการเพิ่มบทลงโทษทั้งจำและปรับให้สูงขึ้น คดีต้องไม่มีอายุความ ต้องมีการยึดทรัพย์ผู้ต้องหาที่หนีคดี ถ้าผู้ต้องหาหลบหนีคดีศาลสามารถพิจารณาพิพากษาฝ่ายเดียวได้ รวมทั้งตัดสิทธิ์ในการอุทธรณ์และฎีกา นอกจากนี้ให้มีการจัดตั้งศาลคดีทุจริตคอร์รัปชันเป็นการเฉพาะ

รวมถึงคดีทุจริตคอร์รัปชันในอดีตที่ขาดอายุความการฟ้องร้องดำเนินคดีไปแล้ว แต่ยังเป็นที่กังขาของสังคม ในกฎหมายต้องเปิดช่องให้มีกลไกและมาตรการที่สามารถรื้อฟื้นนำคดีกลับมาสู่การพิจารณาใหม่ได้ รวมทั้งการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนให้กับความผิดและความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการก่อคดีดังกล่าว

เพิ่มคำนิยามของการทุจริตคอร์รัปชันให้สอดคล้องกับคำนิยามของสหประชาชาติ ที่รวมถึงการมีผลประโยชน์ทับซ้อน การเล่นพรรคเล่นพวกอย่างไร้ธรรมาภิบาล ให้เป็นโทษทางการทุจริตคอร์รัปชันด้วย รวมทั้งการเพิ่มความผิดฐาน “การร่ำรวยผิดปกติ” โดยหาสาเหตุและที่มาไม่ได้ ให้เป็นความผิดทั้งทางอาญาและทางแพ่งด้วย

๒. ปฏิรูปองค์กรตรวจสอบและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันให้มีอิสระ และประสิทธิภาพมากขึ้น ไม่เปิดช่องให้ฝ่ายการเมืองและผู้มีอิทธิพลเข้าแทรกแซงการทำงานได้ รวมทั้งให้มีการประสานงาน

และแบ่งความรับผิดชอบกันขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะตกแก่ประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ รวมถึงการคัดสรรคนดี มีความสามารถ มีความกล้าหาญ เข้าดำรงตำแหน่งในองค์กร

๓. มีกฎหมายว่าด้วยเสรีภาพของประชาชนในการเข้าถึงข่าวสารข้อมูลของรัฐ ประชาชนต้องมีสิทธิในการรับรู้และตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐได้ สร้างระบบตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจของผู้มีอำนาจในการจัดซื้อจัดจ้าง มีมาตรการที่ไม่ให้ฝ่ายการเมืองเข้ามาแทรกแซงการบริหารและจัดการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การถือสัมปทาน รวมถึงการแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตัวเอง ญาติมิตรและเครือข่าย

๔. มีการกำหนดมาตรการ ระเบียบ ข้อบังคับ กระบวนการและกลไกในการกลั่นกรองงบประมาณ และการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ เพื่อความโปร่งใสและเป็นธรรม ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและประเทศชาติ

๕. เสริมสร้างปลูกจิตสำนึก สร้างทัศนคติ ค่านิยมให้กับประชาชนในการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติตั้งแต่เด็กและเยาวชน และบรรจุในหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับชั้น

ข้อ ๑๑ ด้านกระบวนการยุติธรรม

กระบวนการยุติธรรมเป็นตัวหลักในสังคมที่ช่วยทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกอบอุ่นใจและมีความมั่นคงในการดำเนินชีวิต ดังนั้นจำเป็นที่จะต้องมีการพิจารณาทบทวนและแก้ไขปัญหาความบกพร่อง ประสิทธิภาพ ความล่าช้า และป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์จากกลุ่มผู้มีอำนาจและผู้บังคับใช้กฎหมาย ภายใต้กฎหมายและระเบียบกฎเกณฑ์ รวดเร็ว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ถูกต้อง และเป็นธรรม

๑. ดำรงไว้ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย

๒. ผดุงความเป็นอิสระของผู้พิพากษาในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี ปรับปรุงฐานะของผู้พิพากษาให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้พิพากษาสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและงดงาม

๓. แยกงานการบริหารฝ่ายตุลาการออกจากฝ่ายบริหาร ให้ศาลเป็นสถาบันอิสระอันทรงเกียรติ เพื่อประกันความยุติธรรมให้แก่ประชาชน ไม่ให้อำนาจและอิทธิพลภายนอกเข้าแทรกแซงกระบวนการยุติธรรมและฝ่ายตุลาการสามารถของงบประมาณเองได้โดยไม่ผ่านฝ่ายบริหาร

๔. ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่ล้าหลัง ไม่เหมาะสม ไม่ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมและไม่เป็นธรรม เพื่อให้สามารถอำนวยความสะดวกยุติธรรม ความสงบเรียบร้อย และความสงบสุขของสังคมได้

๕. ให้ความคุ้มครองและให้ความเที่ยงธรรมแก่ประชาชนผู้สุจริต ตลอดจนให้ความเป็นธรรม ความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพแก่ทั้งผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหา

๖. ส่งเสริมให้มีการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ เพื่อช่วยลดภาระและแบ่งเบาคดี ที่จะขึ้นสู่การพิจารณาของศาล

๗. การปฏิรูปตำรวจเป็นองค์กรอิสระ เหมือนหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมแยกจากฝ่ายบริหาร และประชาชนมีส่วนร่วมในการแต่งตั้งและโยกย้ายตำรวจ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและสังคม

๘. ห้ามมิให้พนักงานอัยการ เจ้าหน้าที่ตำรวจ เข้าไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษา กฎหมายในรัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐโดยไม่มีข้อยกเว้น

๙. ขจัดระบบอุปถัมภ์ และการเล่นพรรคเล่นพวกในทุกหน่วยงานของกระบวนการยุติธรรม

๑๐. ปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โดยปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบที่ล้าสมัย ให้สอดคล้องกับสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน พัฒนา กระบวนการยุติธรรมในการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมต่อทุกฝ่ายอย่างเสมอภาคเท่าเทียม สนับสนุนให้ประชาชนมีอำนาจตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอย่างจริงจัง

ข้อ ๑๒ ด้านการศึกษาและศิลปวัฒนธรรม

การศึกษาเป็นเงื่อนไขแรกที่สำคัญของการวางรากฐานการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน สภาพปัญหา ในสังคมไทยที่ผ่านมามีพื้นฐานมาจากโอกาสทางการศึกษาที่ไม่เท่าเทียมกันของประชาชน และความเหลื่อมล้ำทางคุณภาพของสถาบันศึกษาต่าง ๆ การจัดวางยุทธศาสตร์การให้การศึกษาต่อประชาชน การจัดวางหลักสูตร การเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วม งบประมาณ รวมไปถึงขวัญ และกำลังใจของบุคลากรทางการศึกษา ดังนั้นการปฏิรูปการศึกษาจึงถือเป็นวาระเร่งด่วนและจำเป็น ที่ต้องลงสู่การปฏิบัติโดยเร็วที่สุด

๑. การศึกษา

(๑.๑) ปฏิรูประบบการศึกษาทั้งระบบเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้เทคโนโลยีเป็นประโยชน์ ในการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของยุทธศาสตร์ แนวทาง หลักสูตร เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา รัฐต้องเติมอย่างสม่ำเสมอการศึกษาไม่มีวันหมดอายุ สามารถสมัครเรียนหลากหลายหลักสูตรอบรม

ทักษะอาชีพเพิ่มเติมสามารถเรียนทางออนไลน์ด้วยตนเองโดยประเมินลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านการวางแผน การศึกษา การทำงานและการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งเน้นปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อย่างจริงจังให้กับเด็ก มีจิตอาสา คุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม มีระเบียบวินัย รู้จักประหยัดและพึ่งตนเอง เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน มีความเข้าใจในคุณค่าของประเพณีและศิลปวัฒนธรรมที่งดงาม รักธรรมชาติ ชื่นชมในภูมิปัญญาปราชญ์ชาวบ้าน รู้จักค้นคว้าหาความรู้ รู้จักคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รู้จักใช้เหตุและผล มีความยุติธรรม ทั้งกล้าเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อเป็นรากฐาน ของการพัฒนาประเทศและประชาชนต่อไปในอนาคต

(๑.๒) บุคลากรครูอาจารย์คุณภาพสูง มีสถาบันการศึกษาแห่งชาติเป็นสถาบันผลิต และพัฒนาครูเข้าสู่ระบบเพียงแห่งเดียว เพื่อให้สามารถควบคุมคุณภาพของครูที่ผลิตเข้าสู่ระบบ อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนในการคิดวิเคราะห์มากกว่าการท่องจำ

(๑.๓) อาชีพครูมีค่าตอบแทนที่สูง มีเส้นทางอาชีพที่ดี และมีการร่วมมือกับครูคนอื่น ๆ ในการวางแผนและปรับปรุงการเรียนการสอน และมีการปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารและการสอน ในโรงเรียนต่าง ๆ ให้ใกล้เคียงกันหรือมีมาตรฐานเดียวกัน

(๑.๔) โอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน โดยรัฐจัดให้มีการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดจนถึง ระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย เส้นทางการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นสูง สามารถถ่ายโอนนักเรียนระหว่าง สายวิชาชีพกับสายสามัญเพื่อความถนัดของนักเรียน มีการแบ่งเกรด และกำหนดเส้นทางการศึกษา ตั้งแต่มัธยมศึกษา เพื่อศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย โดยใช้คะแนนแบ่งเกรด ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เช่น คะแนนดีเยี่ยม คะแนนดี และคะแนนปานกลาง หากสอบผ่านเอเน็ต (A-NETX) หรือโอเน็ต (O-NET) สามารถเลือกเรียนในสถาบันการศึกษาสายวิชาชีพ สายเทคนิค และวิชาการ และโอกาสทางการศึกษา เท่าเทียมกันไม่มีความเหลื่อมล้ำทางสังคม

(๑.๕) ส่งเสริมสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

(๑.๖) การเรียนการสอนสองภาษา (ภาษาต่างประเทศ และภาษาไทย) รัฐกำหนดการเรียน การสอนทุกวิชาเป็นภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เป็นต้น และนักเรียนทุกคนต้องเลือกเรียน ภาษาไทยของตนด้วย

(๑.๗) ลดอำนาจการรวมศูนย์ของกระทรวงศึกษาธิการและเขตการศึกษาต่าง ๆ ให้เป็นเพียงผู้ดูแลประสานงานเรื่องนโยบาย คุณภาพ ความโปร่งใส ความเป็นธรรม ตัดอำนาจการจัดการแบบรวมศูนย์ โดยกระจายความรับผิดชอบและอำนาจให้กับท้องถิ่นให้มีอิสระและการจัดการศึกษาเองมากขึ้น

(๑.๘) พัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชน โดยให้ความสำคัญในการส่งเสริมการเรียนการสอนที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมศิลปวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง คำนึงถึงสวัสดิการด้านโภชนาการอย่างเหมาะสม ให้มีการเรียนฟรีในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสร้างโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้ผู้ศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม และสามารถตอบสนองต่อสังคมได้อย่างสูงสุด

(๑.๙) พัฒนาศักยภาพของสถานศึกษา โดยจะส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจ โดยให้ภาคประชาสังคม เช่น เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนาและภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกระดับ มุ่งส่งเสริมการสร้างสถานศึกษาที่มีคุณภาพในทั่วทุกภูมิภาค อย่างเพียงพอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารการศึกษา นอกจากนี้จะสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาของชาติกับนานาชาติ ด้วยการแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษา วิชาการ และเทคโนโลยี ระหว่างกัน รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรเพื่ออุดหนุนสถานศึกษาอย่างเป็นธรรมและเหมาะสม

(๑.๑๐) ส่งเสริมและสนับสนุนระบบการศึกษา โดยตระหนักว่ารากฐานของการพัฒนาประเทศ เป็นผลมาจากระบบการศึกษาของประชาชน ดังนั้นพรรคจึงให้ความสำคัญที่จะพัฒนาด้านการศึกษา ให้มีคุณภาพสูงสุด ทั้งเพิ่มและขยายโอกาสการศึกษาแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและมีมาตรฐาน รวมทั้งให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมกับการจัดการศึกษา การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และมีคุณธรรม จริยธรรมทันต่อความเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

๒. ศิลปวัฒนธรรม

(๒.๑) ส่งเสริมให้ประชาชนได้อุรุกรักศิลปวัฒนธรรมไทยให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ และเข้าถึงความเป็นชาติไทยโดยผ่านศิลปวัฒนธรรมไทย

(๒.๒) สนับสนุนความเป็นอิสระในการเลือกนับถือศาสนาของประชาชน สนับสนุน และส่งเสริมศาสนสถานของทุกศาสนา รวมไปถึงการสนับสนุนเผยแพร่คำสั่งสอนที่ให้ประชาชนปฏิบัติ และพัฒนาตนเป็นคนดี มีศีลธรรม มีจริยธรรม

(๒.๓) ส่งเสริม อนุรักษ์ และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยที่งดงามให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีอยู่ ดำรงอยู่และซาบซึ้งในเอกลักษณ์ของชาติ

ข้อ ๑๓ ด้านเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง

ก. โครงสร้างพื้นฐาน ส่งเสริมและพัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด สามารถรองรับการขยายตัวทางสังคม ทางเศรษฐกิจ ได้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ยกมาตรฐานเส้นทางคมนาคมในชนบทเป็นถนนมาตรฐานสากล ให้ความร่วมมือในการส่งเสริมและพัฒนา เส้นทางคมนาคมขนส่งทั้งภายในและระหว่างประเทศ เพื่อเชื่อมโยงกับโครงข่ายคมนาคมขนส่งนานาชาติ ส่งเสริมและพัฒนาให้ประเทศเป็นศูนย์กลางในการคมนาคมขนส่งของภูมิภาค ปฏิรูปการขนส่งระบบราง ให้ทันสมัย ครอบคลุมทั้งประเทศ มีมาตรฐานสากล ยกกระดับการบริการ ให้เกิดความรวดเร็ว ปลอดภัย สะอาด สะดวกสบาย อย่างยั่งยืน พัฒนาระบบการขนส่งทางน้ำและทางอากาศให้เชื่อมโยง เพื่อรองรับการให้บริการขนส่งประชาชนและสินค้าทั่วทุกมุมโลก ยกดับมาตรฐานการติดต่อสื่อสาร การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารโดยส่งเสริมให้มีการบริการอย่างเสรีและเป็นธรรม ขยายโครงข่ายการสื่อสาร ในชนบทที่ห่างไกลอย่างทั่วถึง และพัฒนาให้มีคุณภาพ

ข. นโยบายการเงิน รักษาเสถียรภาพทางการเงินอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เศรษฐกิจเจริญเติบโต อย่างยั่งยืน สร้างความมั่นคงและความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจให้เกิดขึ้นทั้งภายในและต่างประเทศ ให้ความสำคัญต่อการใช้มาตรการทางการเงิน ทั้งด้านเสถียรภาพของระดับราคาและเสถียรภาพของ ฐานะการเงินของประเทศ ควบคู่กับการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในอัตราที่เหมาะสม

ค. นโยบายการคลัง เสถียรภาพทางการคลังส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอันจะทำให้ คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น จึงมุ่งมั่นให้ความสำคัญต่อการรักษาวินัยทางการคลัง เพื่อรักษา เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ รวมทั้งเพื่อมุ่งสร้างโอกาสและความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจให้เกิดขึ้นในสังคม โดยเน้นมาตรการการคลังเพื่อกระจายรายได้ กระจายโอกาส และกระจายอำนาจในการบริหารจัดการ ทรัพยากรและการคลังไปสู่ท้องถิ่นและชุมชน อันจะนำมาซึ่งความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน

ง. พัฒนาปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมด้วยการพัฒนาระบบขนส่งครบวงจรและเทคโนโลยี โดยใช้ระบบโลจิสติกส์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การสร้างมูลค่าเพิ่ม การลดต้นทุนการผลิต ตลอดจนพัฒนาอุตสาหกรรมไทยให้มีศักยภาพในการแข่งขันทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ ด้วยการพัฒนาฝีมือให้ตรงต่อตลาดแรงงานอุตสาหกรรม ปรับปรุงมาตรการส่งเสริมการลงทุนให้จูงใจ ทั้งนักลงทุน และสร้างความเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมในภูมิภาคอาเซียน

จ. สนับสนุนและพัฒนากิจการขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมุ่งสร้างผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีความเข้มแข็ง และให้เข้าถึงแหล่งทุนได้อย่างทั่วถึง สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ ปรับปรุงและพัฒนาสินค้าให้มีมาตรฐาน รวมทั้งการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ตลอดจนสร้างช่องทางการตลาดให้ทุกฝ่ายสามารถเข้าถึงมากขึ้น

ฉ. ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจการท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน เพื่อสร้างงานสร้างรายได้ และความกินดีอยู่ดีของประชาชน โดยจะสนับสนุนให้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ควบคู่กับการรักษาแหล่งท่องเที่ยวเดิม โดยคำนึงถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติ และการรักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเร่งรัดให้มีการพัฒนามาตรฐานการบริการ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สนับสนุนให้องค์กรของรัฐและเอกชน ขับเคลื่อนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนการแก้ไขปัญหาอุปสรรคด้านต่าง ๆ เพื่อรองรับระบบการค้าเสรี

ช. ส่งเสริมการเกษตรและพัฒนาชนบทอย่างยั่งยืน สนับสนุนให้เกษตรกรทำการเกษตรด้วยการใช้พื้นที่การเกษตรให้เหมาะสมกับประเภทพืชเศรษฐกิจ สร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตด้วยอุตสาหกรรมเกษตร โดยนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมทันสมัยในการผลิต การพัฒนาอย่างยั่งยืน นอกจากนั้นจะก่อตั้งตลาดกลาง เพื่อการค้าส่งและค้าปลีกด้านการเกษตรในทุกภูมิภาค รวมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มหรือเป็นระบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่น ๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็ง

ซ. ปรับโครงสร้างการจัดเก็บภาษี ขยายฐานการเก็บภาษีเงินได้ให้ทั่วถึงและเป็นธรรมกับประชาชน ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมมากขึ้นในการเสียภาษีเพื่อการพัฒนาประเทศ

ฅ. ปรับปรุงแก้ไขกฎเกณฑ์และข้อกำหนดต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี ให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจของประชาชน ให้ประชาชนพึงพอใจในการเสียภาษี โดยมีความรู้ว่าเงินภาษีที่จ่ายไปนั้นถูกนำไปใช้อย่างโปร่งใส และอย่างไรเพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ

ฉ. ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นของภาครัฐลง การจัดทำงบประมาณต้องเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่เสียวินัยทางการคลังและไม่สร้างหนี้สินมากเกินไปจนเป็นภาระแก่ลูกหลานในอนาคต

ค. ส่งเสริมและสร้างความเชื่อมั่นให้กับการลงทุนจากต่างชาติ ด้วยการปรับปรุงกฎหมาย และกำหนดมาตรการที่สะดวก รัดกุม และทันต่อภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในโลก

ฎ. สนับสนุนธนาคารและสถาบันการเงินที่ตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการรายย่อย และประชาชนในชนบทให้มากขึ้น เพื่อแก้ปัญหาแหล่งเงินทุนเพื่อการพัฒนาสำหรับคนยากคนจน

๑. การอุตสาหกรรมและการลงทุน

(๑.๑) สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุน สิทธิพิเศษทางด้านการกู้ยืมเพื่อลงทุน ให้กับ อุตสาหกรรมกลุ่มเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ที่เป็นอุตสาหกรรมส่งเสริมการจ้างงานให้บุคลากรในประเทศ และอุตสาหกรรมของคนไทย (ทุนคือปัจจัยการก่อตั้ง ดำเนินการ และขยาย)

(๑.๒) สนับสนุน ส่งเสริมอุตสาหกรรมทุกภาคส่วนให้มุ่งสู่การตลาดนำการผลิตและเทคโนโลยี เพื่อสร้างการพัฒนาระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

(๑.๓) สนับสนุนอุตสาหกรรมต่างชาติที่พร้อมช่วยให้ประเทศสามารถพัฒนาให้เป็น อุตสาหกรรมภายในประเทศที่มีองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี กรรมวิธีด้านการผลิต การบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นอุตสาหกรรมที่ยั่งยืนของประเทศได้ต่อไป (ยานพาหนะ อุปกรณ์เทคโนโลยี เครื่องใช้ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ การถลุงแร่ ฯลฯ ของคนไทย)

(๑.๔) เสริมสร้างให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมพื้นฐานและเชื่อมโยงอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ที่จะก่อให้เกิดผลต่อเนื่องต่อการปรับโครงสร้างการผลิตภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องกับทรัพยากรธรณีและอุตสาหกรรมพื้นฐานของประเทศเพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้กับระบบเชื่อมโยงของอุตสาหกรรม (ให้ถลุงแร่ แปรรูป ให้ได้ในประเทศ)

(๑.๕) ส่งเสริมการรับช่วงและเชื่อมโยงการผลิตระหว่างกิจการอุตสาหกรรมในลักษณะ ของกลุ่มอุตสาหกรรมเพื่อให้มีการสนับสนุนและถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างกันและเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ที่เข้มแข็งกับธุรกิจอุตสาหกรรม ตลอดจนจัดตั้งกลุ่มอุตสาหกรรมที่สามารถแลกเปลี่ยนทรัพยากรระหว่าง กันได้และเป็นพันธมิตรกัน (Industrial Clusters) อุตสาหกรรมที่สามารถเป็นห่วงโซ่การผลิต (Supply Chain) โดยมีบทบาทเป็นการอำนวยความสะดวกให้เกิดการเชื่อมโยงอย่างมีประสิทธิภาพ

(๑.๖) ส่งเสริมการใช้พลังงานแบบผสมผสานโดยสนับสนุนให้มีการพัฒนาการใช้ประโยชน์ จากก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นทรัพยากรภายในประเทศให้เป็นแหล่งพลังงานหลักของประเทศอย่างจริงจัง รวมทั้งส่งเสริมการจัดการและการใช้พลังงานทดแทนอย่างมีประสิทธิภาพโดยเร่งสำรวจพัฒนาและจัดหา แหล่งพลังงานทดแทนรวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีแนวใหม่เพื่อการประหยัดพลังงาน

(๑.๗) ปรับปรุงข้อกำหนด กฎเกณฑ์ สำหรับการส่งเสริม สนับสนุน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการแข่งขันในยุคแห่งการค้าเสรี การรวมกลุ่มของประเทศต่าง ๆ

(๑.๘) ปรับปรุงข้อกำหนด กฎเกณฑ์ ด้านการควบคุม ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต เพื่อคุณภาพชีวิตของบุคลากรในอุตสาหกรรม ชุมชน และสังคม นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

(๑.๙) สร้างความร่วมมือการพัฒนาด้านองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยี ด้านพัฒนาบุคลากร กับหน่วยงานภาคการศึกษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพทั้งระยะเวลาดำเนินการ พัฒนาต้นทุนในการพัฒนา มุ่งสู่ประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาส่งเสริมให้อุตสาหกรรมในประเทศก้าวสู่การแข่งขันอย่างทัดเทียมและก้าวหน้า

(๑.๑๐) กำหนดให้เขตอุตสาหกรรมอยู่ห่างออกไปจากเขตชุมชน โดยคำนึงถึงสุขภาพของประชาชน และการรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเอาไว้เป็นสำคัญ

(๑.๑๑) ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดจากกากของเสีย ขยะมูลฝอยและสารที่เป็นพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม โดยการให้ทางโรงงานอุตสาหกรรมต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ และให้มีบทลงโทษทางกฎหมายอย่างรุนแรงต่อทางโรงงานที่สร้างความเสียหายแก่สภาพแวดล้อม และก่อปัญหาให้แก่สุขภาพของประชาชน

(๑.๑๒) สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ความสามารถและมีทักษะเหมาะสมต่อการทำงาน และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

(๑.๑๓) ปรับปรุงและพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานให้เหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรม รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อสนับสนุนความก้าวหน้าของอุตสาหกรรม

๒. การเกษตรอุตสาหกรรม

(๒.๑) ส่งเสริมให้ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ในอุตสาหกรรมไทยสู่ Smart Factory จะมีกระบวนการผลิตที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพด้วยการใช้ระบบไซเบอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ครบวงจร ควบคุมในการสื่อสาร ทำให้เกิดการผลิตสินค้าที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่มีความแตกต่างกัน ในแต่ละรายในระยะเวลาอันสั้น

(๒.๒) ส่งเสริมการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ระบบเชื่อมโยงและการรับช่วงการผลิต การตลาด กฎระเบียบของรัฐ ให้สอดคล้องกับทางการค้าเสรีจำเป็นที่จะต้องสร้างความสามารถในการผลิต และการแข่งขันของอุตสาหกรรมเกษตรให้มีความเข้มแข็งขึ้น โดยการประสานความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานหลัก และหน่วยงานสนับสนุนในการจัดทำแผนแม่บทเพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาอุตสาหกรรม เกษตร ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร ต้องสร้างบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญ ในด้าน การวิจัย และการปฏิบัติเชิงบริหาร เป็นการเสริมความรู้ความชำนาญทางการบริหารและการจัดการเทคโนโลยี เฉพาะอุตสาหกรรมเกษตร

(๒.๓) ส่งเสริมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เสริมความเข้มแข็งในกระบวนการใช้ประโยชน์ จากจุลินทรีย์ในการผลิตสารชีวภาพต่าง ๆ รวมถึงเทคโนโลยี การค้นหาและสกัดสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ จากสมุนไพรเป็นการผสมผสานความรู้

(๒.๔) ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตและการพัฒนาคุณภาพผลผลิต การควบคุมราคาต้นทุน ทั้งในด้านวัตถุดิบ และค่าแรง ต้องให้ความสำคัญกับการจัดหาแหล่งน้ำ การวางระบบและการตรวจสอบ มาตรฐาน การกระจายพันธุ์ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตอาหารแปรรูปที่สำคัญสำหรับ ภูมิภาคและทั่วโลกจากการใช้วัตถุดิบในประเทศ

๓. การเกษตร

ภาคการเกษตรถือเป็นภาคเศรษฐกิจพื้นฐานของประเทศเพราะเป็นแหล่งรายได้และงานอาชีพ ที่สำคัญของประชาชนจำนวนมาก การพัฒนาด้านการเกษตรคือการขจัดความไม่เป็นธรรม แก้ไขปัญหา ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ และแก้ไขปัญหาความยากจนของคนจำนวนมากในชนบท สร้างสมดุล จากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ

(๓.๑) ส่งเสริมเกษตรกรให้เข้มแข็ง สนับสนุนให้มีการฟื้นฟูอาชีพให้แก่เกษตรกรและส่งเสริม ให้เข้าถึงแหล่งทุนอย่างเสมอภาคและทั่วถึง เพื่อแก้ปัญหาหนี้สินของภาคเกษตร ส่วนการแก้ไขปัญหา รายได้ ภาคเกษตรที่ตกต่ำนั้นจะเน้นการเพิ่มผลผลิตภาคเกษตรด้วยการเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ ลดต้นทุน การผลิตและเพิ่มมูลค่าของสินค้าการเกษตร นอกจากนี้จะสร้างระบบประกันความเสี่ยงทางการเกษตร อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงด้านราคาและจากภัยธรรมชาติ

(๓.๒) ปรับโครงสร้างภาคการเกษตร จะกำหนดพื้นที่เพื่ออนุรักษ์ สงวน คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งเป็นวัฒนธรรมการเกษตรของประเทศให้คงอยู่ ส่งเสริมการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการผลิต มีการกำหนดเขตพื้นที่เฉพาะ เพื่อให้มีการเพาะปลูกที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และโอกาสทางการตลาด

(๓.๓) สนับสนุนกลุ่มภาคการเกษตรอย่างต่อเนื่อง เพราะประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จึงมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนส่งเสริมระบบสหกรณ์การเกษตรและวิสาหกิจชุมชนด้านการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

(๓.๔) เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มั่นคงปลอดภัยและยั่งยืน จะพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ โดยจะมีการส่งเสริมระบบการผลิตให้ปลอดภัยและมีคุณภาพมีมาตรฐาน

(๓.๕) ตั้งกองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน เพราะภายหลังที่ประเทศไทยถูกเข้าผนวกเข้ากับระบบทุนนิยมตลาดได้กระตุ้นการบริโภคทุกรูปแบบแผ่กระจายรุกคืบไปทั่วครัวเรือน ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นช้ากว่ารายจ่าย จนเกิดปัญหาความยากจนตามมา ดังนั้นเพื่อการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน จะจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือผู้ยากจน รวมทั้งปรับโครงสร้างหนี้ภาคประชาชน ให้ประชาชนมีโอกาสในการชำระหนี้ด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนมีความอยู่ดี กินดี มีความสุข

(๓.๖) ส่งเสริมเกษตรกรให้ผลิตสินค้าการเกษตร ขยายตลาดการส่งออกมากขึ้นลดอุปสรรคการส่งออกให้เกิดความคล่องตัว

(๓.๗) รัฐสนับสนุนให้ประชาชนมีที่ดินโดยมีเอกสารสิทธิ์ตามกฎหมาย เพื่อการเกษตรกรรม จัดตั้งกองทุนเพื่อการปฏิรูปที่ดินโดยดำเนินการซื้อที่ดินจากเจ้าที่ดินรายใหญ่ เพื่อนำมาปฏิรูปเป็นที่ทำกินของชาวนาชาวไร่และชาวสวนที่ยากจนและไร้ที่ทำกิน

(๓.๘) ปฏิรูปราคาผลิตผลภาคเกษตรกรรมที่ตกต่ำ อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลอย่างยั่งยืนเป็นประโยชน์ต่อภาคเกษตรกรรม

(๓.๙) สนับสนุนส่งเสริมความรู้ภาคเกษตรโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อลดต้นทุนการผลิต หลีกเลี่ยงสารเคมีและลดการทำลายสิ่งแวดล้อมโดยสนับสนุนเงินทุนและสินเชื่อเกษตรกรให้เหมาะสมและเพียงพอ

(๓.๑๐) ขยายตลาดสินค้าเกษตรในต่างประเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และเร่งรัดการส่งออกให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการผลิต สนับสนุนการผลิต การแปรรูป การตลาด ที่สอดคล้องกับความต้องการของทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ โดยเปิดให้องค์การของเกษตรกรและภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาและตัดสินใจ

(๓.๑๑) ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นระบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่น ๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งปรับปรุงแก้ไขระบบสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาหนี้สินเรื้อรังของเกษตรกรอย่างเป็นระบบให้หลุดพ้นจากสภาพปัจจุบัน

๔. การพาณิชย์และการค้า

(๔.๑) จัดให้มีกฎหมายป้องกันการผูกขาดทางการค้าที่ทำลายผู้ค้ารายย่อยและทำลายระบบการแข่งขันเสรีที่เป็นธรรมเพื่อสังคม

(๔.๒) ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่ล้าหลังและไม่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมการค้าและพัฒนาโลกของรัฐให้มีความทันสมัย ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก

(๔.๓) สนับสนุนธุรกิจการค้าขนาดเล็กให้สามารถดำรงอยู่ได้และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งด้านเงินทุนดำเนินงานและองค์ความรู้เพื่อการพัฒนากิจการให้ก้าวหน้านั่นคง

(๔.๔) ขยายตลาดการค้าในต่างประเทศให้กับสินค้าส่งออกของไทยให้มากขึ้นและมั่นคงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยการเจรจาสร้างร่วมมือระหว่างรัฐ ซึ่งวางอยู่บนผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ

(๔.๕) สนับสนุนและสร้างเสริมปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการทำธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการคมนาคมขนส่ง การติดต่อสื่อสาร ภาษีอากร และความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อกับหน่วยงานราชการ

(๔.๖) สร้างกลไกด้านคุ้มครองผู้บริโภคด้วยมาตรการให้ความคุ้มครองในการตรวจสอบเสนอสินค้า และบริการต่าง ๆ ต่อประชาชนได้อย่างถูกต้องทันทั่วถึง

ข้อ ๑๔ ด้านพลังงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พลังงานเป็นปัจจัยที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ ซึ่งหากมีการจัดการอย่างเหมาะสมและถูกต้องโดยคำนึงถึงความเป็นเจ้าของร่วมกันของคนในชาติ ก็จะสร้างความมั่นคงและมั่นคงให้กับประเทศชาติได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๑. การพลังงาน

(๑.๑) ดำเนินการวางแผนประหยัดการใช้ น้ำมัน ส่งเสริมการสำรวจวิจัยและพัฒนาการนำพลังงานทางเลือกมาใช้ประโยชน์แทนการใช้ น้ำมัน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ เป็นต้น ปรับปรุงโครงสร้างราคาน้ำมันในประเทศที่ไม่ก่อภาระแก่ประชาชนผู้บริโภค

(๑.๒) กิจกรรมการผลิตและจำหน่ายน้ำมันต้องเป็นการดำเนินงานของรัฐที่รัฐเป็นเจ้าของเพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนส่วนใหญ่

(๑.๓) เร่งรัดการบริหารงานด้านพลังงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดอัตราค่าพลังงานให้เหมาะสมกับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนกับประชาชน และยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นหลักในการดำเนินงาน

(๑.๔) ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบข้อบังคับทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับพลังงานให้เหมาะสมเป็นธรรม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ

(๑.๕) ส่งเสริมและผลักดันให้อุตสาหกรรมพลังงานเป็นประโยชน์ต่อประชากรภายในประเทศ และโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานและพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางธุรกิจพลังงานของภูมิภาคโดยใช้ความได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ สร้างเสริมความมั่นคงทางพลังงาน

(๑.๖) ส่งเสริมพัฒนาแหล่งพลังงานและระบบไฟฟ้าทั้งภายในและต่างประเทศ รวมทั้งให้มีการกระจายแหล่งประเภทพลังงานให้มีความหลากหลาย เจริญกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อร่วมพัฒนาแหล่งพลังงาน วางแผนพัฒนาไฟฟ้าให้มีการกระจายชนิดของเชื้อเพลิงที่ใช้ เพื่อลดความเสี่ยงด้านการจัดหาความผันผวนทางด้านราคา และลดต้นทุนการผลิต

(๑.๗) ส่งเสริมปรับบทบาทกองทุนน้ำมันให้เป็นกองทุนสำหรับรักษาเสถียรภาพราคา ส่วนการชดเชยราคาน้ำมันจะต้องดำเนินการอุดหนุนเฉพาะกลุ่ม ส่งเสริมให้มีการใช้ก๊าซธรรมชาติ ใช้แก๊สโซฮอล์ ไบโอดีเซลให้มากขึ้นทั้งในภาคขนส่งและครัวเรือน

(๑.๘) ส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนที่มีศักยภาพ โดยเฉพาะโครงการผลิตไฟฟ้าขนาดเล็ก และโครงการผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก รวมทั้งศึกษาความเหมาะสมในการพัฒนาพลังงานทางเลือกอื่น ๆ มาใช้ประโยชน์ในการผลิตไฟฟ้า

(๑.๙) สนับสนุนการผลิตและการใช้พลังงานทดแทน โดยเฉพาะการพัฒนาเชื้อเพลิงชีวภาพและชีวมวล เช่น แก๊สโซฮอลล์ (E๑๐, E๒๐ และ E๘๕) ไบโอดีเซล ชยะ และมูลสัตว์ เป็นต้น เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน ลดภาวะมลพิษ และเพื่อประโยชน์ของเกษตรกร

(๑.๑๐) สนับสนุนให้มีการผลิตและใช้พลังงานหมุนเวียนในระดับชุมชน หมู่บ้าน ภายใต้มาตรการสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสม ให้มีการลงทุนจากภาคเอกชนในการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ประหยัดพลังงาน สนับสนุนให้ครัวเรือนลดการใช้ไฟฟ้าในช่วงการใช้ไฟฟ้าสูงสุด รวมทั้งการวิจัยพัฒนาและกำหนดมาตรฐานอุปกรณ์ไฟฟ้าและมาตรฐานอาคารประหยัด พลังงาน ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาระบบขนส่งมวลชน และการขนส่งระบบรางซึ่งเป็นต้นทุนราคาถูกและตรงต่อเวลา

(๑.๑๑) ส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถชะลอการลงทุนด้านการจัดหาพลังงานของประเทศ ส่งเสริมการจัดการและการใช้พลังงานที่ให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยกำหนดมาตรฐานด้านต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดโครงการกลไกการพัฒนาพลังงานที่สะอาด เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน และลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก

๒. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่กำลังเป็นปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่อุตสาหกรรม การดำเนินการดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การลงทุนด้านเศรษฐกิจและการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ต้องดำเนินการควบคู่กันไป โดยให้ความสำคัญต่อการดูแลรักษาและฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

(๒.๑) การคุ้มครองป้องกัน อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ อากาศ แร่ธาตุ ทะเล และชายฝั่งบนพื้นฐานของความสมดุลของธรรมชาติแบบยั่งยืน

(๒.๒) ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบข้อบังคับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ให้มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม โดยส่งเสริมความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

(๒.๓) การป้องกัน ควบคุมและแก้ปัญหามลพิษ ทุกแหล่งไม่ให้เกิดความเสียหายต่อชุมชน ประชาชน และสิ่งแวดล้อม จัดการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ให้แก่ผู้ก่อมลพิษต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการแก้ปัญหามลพิษอย่างยั่งยืน

(๒.๔) ปลุกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนโดยทั่วถึง เสริมสร้างการรวมตัวกันของชุมชนและองค์กรเอกชน ในการทำกิจกรรมและรณรงค์การอนุรักษ์ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจต่อความสำคัญของสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติให้กว้างขวาง

ข้อ ๑๕ ด้านสาธารณสุข

บริการด้านการสาธารณสุขเป็นสิทธิโดยชอบธรรมของประชาชนทุกเพศทุกวัยและทุกหมู่เหล่า ที่รัฐต้องให้ความสนใจ สนับสนุน และปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพตลอดเวลา รวมไปถึง การให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างกว้างขวางถ้วนหน้า และในทุกสถานการณ์อย่างรวดเร็วและเหมาะสม

๑. การสาธารณสุข

(๑.๑) พัฒนาระบบบริการสุขภาพ ให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการบริการที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง โดยมีการใช้ทรัพยากรสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพ

(๑.๒) พัฒนาและดำเนินการทศวรรษแห่งการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ โดยเน้นการพัฒนาขีดความสามารถในการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง โดยการสนับสนุนของระบบบริการสาธารณสุขด้านสุขภาพ และการมีบุคลากรและแพทย์ด้านเวชศาสตร์ครอบครัวให้ครอบคลุมทั่วถึง ทั้งในเขตเมือง กทม. และชนบท

(๑.๓) พัฒนาระบบบริการในแต่ละเขตพื้นที่ โดยเน้นความเข้มแข็งระบบบริการระดับปฐมภูมิ ระบบเครือข่ายการส่งต่อระหว่างสถานบริการสุขภาพ ทั้งในภาครัฐและเอกชน ที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบบริการทุกระดับ ทั้งนี้โดยมีระบบอภิบาลอย่างมีส่วนร่วมและโปร่งใส เพื่อให้เกิดการกระจายและการใช้ทรัพยากรอย่างเสมอภาค และมีประสิทธิภาพสูงสุด

(๑.๔) พัฒนาระบบประกันสุขภาพให้สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขในเรื่องสิทธิประโยชน์ การเข้าถึงบริการ การสนับสนุนทางการเงินและระบบข้อมูล โดยในด้านการบริการสาธารณสุขตามโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า เพื่อให้สามารถดูแลสุขภาพประชาชนได้อย่างทั่วถึงรวมถึงการพัฒนาสถานพยาบาลให้มีคุณภาพและมีสัดส่วนแพทย์ต่อประชากรตามมาตรฐานสากลในทุกพื้นที่ โดยโครงสร้างประชากรไทยมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย

(๑.๕) เร่งรัดดำเนินการให้การบริการการแพทย์ฉุกเฉินตามนโยบาย “ใช้บริการได้ทุกที่ ฟรีทุกสิทธิ” มีความเป็นจริงในทางปฏิบัติ

(๑.๖) เร่งรัดการดำเนินการระบบการสร้างเสริมสุขภาพ สำหรับผู้สูงอายุและผู้อยู่ในภาวะพึ่งพิงรวมทั้งผู้ป่วยในระยะท้ายของชีวิต ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยขยายศูนย์บริการสุขภาพทุกตำบล เน้นการดูแลโดยชุมชนและครอบครัว ด้วยการสนับสนุนการเงินในระบบ

(๑.๗) เร่งรัดพัฒนาระบบการเข้าถึงบริการสุขภาพ และพัฒนาหน่วยบริการสุขภาพ สำหรับประชากรที่มีความต้องการบริการรูปแบบพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าถึงบริการสำหรับคนพิการ

(๑.๘) สนับสนุนการบูรณาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร เข้าสู่ระบบบริการสุขภาพ อย่างครบวงจร โดยการสนับสนุนการเพิ่มการใช้ในสถานพยาบาล การเพิ่มการสนับสนุนทางการเงินในระบบ หลักประกันสุขภาพ และการเพิ่มรายการยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ

(๑.๙) เร่งรัดการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริการ ให้ผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจมากที่สุด และผู้ให้บริการมีความมั่นใจ

(๑.๑๐) ปฏิรูปการสาธารณสุขทั้งระบบ ให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริการ ที่มีประสิทธิภาพทัดเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นสถานพยาบาลในเขตเมืองหรือชนบท โดยการรักษาพยาบาล ต้องเป็นสวัสดิการที่รัฐตอบสนองต่อประชาชนโดยไม่มีค่ารักษาแต่อย่างใด

(๑.๑๑) ขยายสถานพยาบาลให้ทั่วถึงทั้งในเขตเมืองและชนบทที่ห่างไกล ไม่ว่าจะเป็นโรงพยาบาลจังหวัด โรงพยาบาลอำเภอ สถานีอนามัยในระดับตำบล โดยต้องมีประสิทธิภาพทางด้านการรักษาพยาบาลและป้องกันโรคที่ทัดเทียมกัน ทั้งนี้คำนึงถึงเรื่องของตัวอาคารสถานที่ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ยาเวชภัณฑ์ อัตรากำลังของแพทย์ พยาบาลและบุคลากรฝ่ายต่างๆ ทั้งนี้เด็ก สตรี คนชรา คนพิการ คนป่วยเรื้อรังและคนด้อยโอกาสต่าง ๆ ต้องได้รับการดูแลเป็นอย่างดี ต้องไม่มีใคร ส่วนไหนถูกละทิ้งจากระบบการบริการสาธารณสุขอย่างเด็ดขาด

(๑.๑๒) เพิ่มเสริมศักยภาพของบุคลากรทางด้านการแพทย์และการสาธารณสุข ให้มีความมั่นคง ในวิชาชีพ มีความก้าวหน้าในการทำงาน มีการจัดสรรรายได้และค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรม

(๑.๑๓) ส่งเสริมการค้นคว้าวิจัยทางด้านการแพทย์ วิทยาศาสตร์การแพทย์ การวิจัย สาธารณสุข พัฒนาการแพทย์พื้นฐาน แพทย์ทางเลือกและยาสมุนไพร นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน

๒. สร้างเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชากรไทยตลอดช่วงชีวิต

(๒.๑) จัดการกับปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพตามกลุ่มวัย

๒.๑.๑) ทารกและเด็กเล็ก เน้นการพัฒนาเชิงคุณภาพของศูนย์เด็กเล็กทั่วประเทศ การจัดทำชุดนโยบายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก การออก พ.ร.บ.ควบคุมการตลาดอาหารทารกและเด็กเล็ก และการจัดการภาวะการขาดสารอาหาร

๒.๑.๒) กลุ่มวัยเรียนเน้นการปรับปรุงฉลากอาหารให้เอื้อต่อพฤติกรรมการบริโภคที่เหมาะสม และการดำเนินการโรงเรียนสร้างเสริมสุขภาพ รวมทั้งการเสริมสร้างทักษะชีวิตและทักษะด้านสุขภาพ

๒.๑.๓) กลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงาน เน้นการจัดการกับปัญหาการบริโภค บุหรี่ สุรา สารเสพติด อนามัยการเจริญพันธุ์ พฤติกรรมการบริโภค กิจกรรมทางกาย การคัดกรองโรค และปัจจัยเสี่ยงตามกลุ่มวัย

๒.๑.๔) ผู้สูงอายุเร่งรัดการดำเนินการพัฒนาระบบการสร้างเสริมสุขภาพและการดูแลระยะยาว สำหรับผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง

(๒.๒) โภชนาการและอาหารปลอดภัย เน้นการแก้ปัญหาโภชนาการตามกลุ่มประชากร และการสร้างความเข้มแข็งของระบบการติดตามเฝ้าระวัง และการบังคับใช้กฎหมายภายหลังผลิตภัณท์ออกสู่ตลาด

๒.๒.๑) การดำเนินการเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งของกลไกการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ โดยการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งรัฐ เอกชน ประชาสังคม และชุมชนท้องถิ่น

๒.๒.๒) สร้างเสริมความเข้มแข็งของกลไก นโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพที่ทำงานข้ามภาคส่วน ทั้งในภาครัฐ (กระทรวงอื่น ๆ มหาวิทยาลัย และสภาวิชาชีพ) เอกชน ประชาสังคม และชุมชน ท้องถิ่น เพื่อร่วมกันดำเนินการฉันทกัลยาณมิตร ในการสร้างเสริมสุขภาพ การจัดการปัจจัยเสี่ยงภัยคุกคามสุขภาพ และการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น กลไกการทำงานข้ามภาคส่วนของกระทรวงสาธารณสุข กลไกภายใต้ พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ พ.ร.บ.หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ร.บ.กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และ พ.ร.บ.การแพทย์ฉุกเฉิน เป็นต้น

๓. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการบุคลากรสุขภาพ

(๓.๑) สนับสนุนให้คณะกรรมการกำลังคนด้านสุขภาพแห่งชาติ ดำเนินการวางแผนกำลังคนด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทั้งประเภท คุณภาพ ปริมาณและการกระจาย

(๓.๒) ดำเนินการสนับสนุนการผลิตและพัฒนาบุคลากร ให้มีจำนวนเพียงพอและสอดคล้องกับความต้องการของระบบบริการสุขภาพและแผนกำลังคน โดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้ผลิต ผู้ใช้ ประชาสังคม และชุมชนท้องถิ่น เน้นการผลิตที่มีฐานในระบบบริการสุขภาพในพื้นที่ การศึกษาร่วมกัน ระหว่างสาขาวิชาชีพ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน

(๓.๓) เสริมสร้างระบบการบริหารจัดการบุคลากรให้มีระบบการจ้างงาน และระบบการสร้างฉันทะและแรงจูงใจที่ส่งเสริมการกระจายที่เหมาะสม ทั้งในภาพรวมและรายสาขา บุคลากรมีขวัญกำลังใจดี มีความสุขและความภูมิใจ โดยใช้มาตรการทั้งด้านการศึกษา การบริหารจัดการ มาตรการทางสังคม และการเงินอย่างครบวงจร โดยเฉพาะการทำให้สถานที่ทำงานทุกแห่งเป็น Healthy Workplace

๔. พัฒนาคความมั่นคงของระบบยา วัคซีน เวชภัณฑ์ และเทคโนโลยีทางการแพทย์

(๔.๑) ส่งเสริมและเร่งรัดการดำเนินการในการจัดตั้งโรงงานผลิตวัคซีน ชีววัตถุและวัตถุุดิบในการผลิตยา รวมทั้งเครื่องมือแพทย์ทั้งในภาครัฐและเอกชน เพื่อความมั่นคงด้านสุขภาพ โดยเฉพาะวัคซีนไข้หวัดใหญ่ วัคซีนพื้นฐาน ชีววัตถุที่ใช้ในผู้ป่วยโดยได้รับการสนับสนุนจากระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติอย่างเหมาะสม

(๔.๒) สร้างความเข้มแข็งและยั่งยืน ของกลไกการพัฒนาระบบยาและเทคโนโลยีของประเทศ โดยศึกษาทบทวนกลไกการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ กลไกการประเมินเทคโนโลยีทางด้านสุขภาพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนให้เกิดการใช้ยา วัคซีนและเทคโนโลยีทางการแพทย์อย่างเหมาะสม คุ่มค่า รวมทั้งการสนับสนุนอุตสาหกรรมในประเทศ

๕. จัดการโรคติดต่อและภัยคุกคามด้านสุขภาพ

(๕.๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการเฝ้าระวัง และสอบสวนโรคและภัยคุกคามด้านสุขภาพ เพื่อให้ทันกับแนวโน้มการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ และสนับสนุนการดำเนินการของกฎอนามัยระหว่างประเทศ (IHR) โดยสนับสนุนประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน ในการสร้างขีดความสามารถด้านบุคลากรและเครือข่ายห้องปฏิบัติการ

(๕.๒) เร่งรัดขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ เตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗) โดยเน้นการดำเนินการตามหลักการ “สุขภาพหนึ่งเดียว” ให้มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งในภาครัฐและเอกชนทุกระดับ

(๕.๓) เร่งรัดและดำเนินการให้เกิดความยั่งยืนในการกำจัด กวาดล้างและควบคุมโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน และเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันควบคุมโรคติดต่อที่สำคัญ

(๕.๔) เสริมสร้างความเข้มแข็ง และการมีส่วนร่วมจากท้องถิ่นและชุมชน ในการจัดการภัยคุกคามทางสุขภาพ การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม และโรคที่เกิดจากการประกอบอาชีพ โดยเน้นการพัฒนาขีดความสามารถในการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพของชุมชนท้องถิ่น ภายใต้ พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติและการพัฒนาทั่วโลกควบคุมการทำงานของผู้ประกอบการวิชาชีพด้านสาธารณสุขในโรงงานอย่างเข้มงวด

(๕.๕) พัฒนาระบบและกลไกในการพิจารณาการนำวัคซีนและเทคโนโลยีใหม่เข้าสู่ระบบหลักประกันสุขภาพ

๖. สนับสนุนการพัฒนาระบบสุขภาพโลก (Global Health)

(๖.๑) จัดทำและดำเนินการแผนยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพโลก และภูมิภาคอาเซียนของประเทศไทย โดยอาศัยจุดแข็งระบบสุขภาพไทยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพของประเทศ การประกันความมั่นคงของมนุษย์ การเสริมบทบาทและภาพลักษณ์ของไทยในเวทีระหว่างประเทศ การเป็นศูนย์กลางการผลิตและพัฒนาบุคลากรสุขภาพ รวมทั้งรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ โดยความร่วมมือระหว่างกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข และองค์กรด้านสุขภาพ ทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมทั้งภาคประชาสังคม ทั้งนี้โดยใช้กลไกสมัชชาสุขภาพ ภายใต้ พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ

(๖.๒) การพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพของภูมิภาคอย่างสมดุลและยั่งยืน

๖.๒.๑) พัฒนาระบบความสมดุลในการใช้ทรัพยากรด้านสุขภาพ เพื่อให้นโยบายในการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพของภูมิภาค ส่งผลกระทบด้านลบต่อการบริการสุขภาพแก่คนไทยภายใต้ระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

๖.๒.๒) พัฒนาระบบสารสนเทศในการรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลผู้ป่วยและสถานพยาบาล ทั้งภายในและกับต่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนา Health Care Logistics

๖.๒.๓) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนด้านบริการสุขภาพเพื่อผลักดัน ให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านบริการสุขภาพอย่างยั่งยืน

๗. สนับสนุนการวิจัยสุขภาพอย่างครบวงจร

โดยการผลักดันให้มีกฎหมายจัดตั้งสถาบันวิจัยสุขภาพ เพื่อให้สามารถส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย สุขภาพที่จำเป็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และครบวงจร ตั้งแต่องานวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพพื้นฐาน ไปจนถึงการวิจัยระบบสาธารณสุข

๘. ส่งเสริมและสนับสนุนบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึง

โดยปรับปรุงบริการสาธารณสุข ทั้งการพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์ การจัดให้มีเครื่องมือทางการแพทย์ที่ทันสมัย ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยทางการแพทย์อย่างต่อเนื่องครบวงจร

ข้อ ๑๖ ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑. ส่งเสริมการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ ตระหนักว่าวิทยาศาสตร์เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนา ประเทศและการดำเนินชีวิตประจำวัน จึงมุ่งมั่นส่งเสริมการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ โดยจะจัดสรร งบประมาณอย่างเพียงพอในการวิจัย การค้นคว้า รวมทั้งจะมีการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ ในขณะเดียวกันจะส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปเรียนรู้วิทยาศาสตร์ อันจะนำมา ซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

๒. ส่งเสริมการพัฒนาด้านเทคโนโลยี สร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยการส่งเสริมการประดิษฐ์ หรือการคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับทรัพยากรและความต้องการของประเทศ อันมีเป้าหมายเพื่อลด การนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ จนสามารถพึ่งพาตนเองทางเทคโนโลยีได้ในอนาคต

๓. พัฒนาคุณภาพการผลิตและแสวงหาพลังงานทดแทนและพลังงานสะอาด ส่งเสริม การศึกษาวิจัยเพื่อการได้มาซึ่งแหล่งพลังงานทดแทน โดยเน้นการใช้วัตถุดิบทางการเกษตรที่มีอยู่ใน ประเทศเป็นหลัก เพื่อลดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศวิทยา มุ่งมั่นที่จะพัฒนาระบบการผลิตให้มีปริมาณของกระแสไฟฟ้าเพียงพอต่อความต้องการของประเทศ มุ่งมั่นที่จะรณรงค์เพื่อปลูกจิตใต้สำนึกของคนไทยให้ใช้พลังงานอย่างประหยัดและรู้คุณค่าเพื่อถนอมรักษา พลังงานไว้ใช้ได้นานที่สุด และลดการสูญเสียเงินตราต่างประเทศ

๔. สนับสนุนการพัฒนาการใช้พลังงานทางเลือกอย่างจริงจัง ทั้งจากพลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม และอื่น ๆ เพื่อลดปัญหาโลกร้อน

๕. ส่งเสริมการได้มาซึ่งแหล่งพลังงานใหม่อย่างต่อเนื่อง รมรงค์ปลุกจิตสำนึกของคนในชาติ ให้ใช้พลังงานอย่างรู้คุณค่าและประหยัด ปรับโครงสร้างราคาขายก๊าซธรรมชาติให้สอดคล้องกับภาระค่าครองชีพ ของประชาชน

๖. สนับสนุนและส่งเสริมงานการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างกว้างขวาง เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ใหม่ ๆ ต่อการพัฒนาประเทศ โดยคำนึงถึงสถานะของสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ

๗. เสริมสร้างนักวิทยาศาสตร์และกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ที่มีความรู้ ความสามารถ โดยร่วมมือกันกับสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง และเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมภายใต้ การสนับสนุนอย่างเต็มที่ของภาครัฐ รวมถึงการแสวงหาความร่วมมือ ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนทางวิชาการ ที่จะนำไปสู่การพัฒนา ปรับปรุงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและผลงานการวิจัยกับนานาชาติให้เหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคมและสภาพแวดล้อม

ข้อ ๑๗ ด้านสังคม

การสร้างความยุติธรรมทางสังคมและการยกระดับชีวิตของประชาชนให้มีคุณภาพที่สูงขึ้น ทั้งทางด้านการศึกษา การให้หลักประกันความมั่นคงในชีวิต สุขภาพอนามัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยคำนึงถึงการแก้ปัญหาคนยากจนและความเหลื่อมล้ำในสังคม พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความคิด ความอ่าน มีความรับผิดชอบ สนใจการเรียนรู้และเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ตลอดถึง การส่งเสริมให้ประชาชนมีศีลธรรม และดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชาติ

๑. การพัฒนาสังคม

(๑.๑) หลักประกันความมั่นคงในชีวิตและอาชีพ

(๑.๒) สนับสนุนและส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน จัดให้มีสถาบันส่งเสริมวิชาชีพ ที่ให้ความรู้ ช่วยเหลือ และแนะนำวิชาชีพประชาชนให้เป็นหลักประกันในการดำรงชีพในทุกภาคส่วน ของประเทศทั้งในระดับตำบลและอำเภอ

(๑.๓) สร้างครอบครัวอบอุ่นและเข้มแข็ง ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลง เพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาสังคม ตลอดจนการให้การสนับสนุนขนบธรรมเนียมประเพณีตามแบบ ครอบครัวไทย

(๑.๔) ส่งเสริมสวัสดิภาพ เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการเด็กเร่ร่อนและผู้ด้อยโอกาส โดยมุ่งมั่นให้ความสำคัญกับการจัดให้มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนและชุมชน ในการสนับสนุนการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดตั้งสถานสงเคราะห์ ผู้สูงอายุ ให้มีมาตรฐาน รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้ด้อยโอกาสเข้าถึงบริการสาธารณสุขอย่างเป็นธรรม

(๑.๕) ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยจะมุ่งมั่นในการส่งเสริมให้มีบริการสาธารณสุข ที่เอื้อต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตและมาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน และสร้างมาตรฐาน ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เร่งรัดแก้ไขปัญหาเสพติด ตลอดจนการแก้ไขปัญหาชุมชนแออัด และปัญหาการจราจร รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๑.๖) ส่งเสริมและพัฒนาสิทธิเสรีภาพของประชาชนและสื่อมวลชน ในการรับรู้และเข้าถึง ข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่นในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมให้ประชาชน ได้รับสิทธิเสรีภาพและโอกาสที่เท่าเทียม โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา และเศรษฐกิจ ตลอดจนปรับปรุงการสื่อสารภาครัฐให้ดำเนินไปเพื่อประโยชน์สาธารณะและเป็นกลาง สนับสนุนให้มีกฎหมายคุ้มครองวิชาชีพสื่อให้มีอิสระ เสรีภาพ และความรับผิดชอบต่อสังคม

(๑.๗) ส่งเสริม ทำนุบำรุงศาสนา การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม โดยส่งเสริมการเรียนรู้ และสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้ในวิถีชีวิต โดยการนำศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญา พื้นบ้านพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเผยแพร่ให้เกิดความรู้ความเข้าใจในประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมของชาติ

๒. แรงงาน

ปัญหาด้านแรงงานคือปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง และความสมดุล ระหว่างรายได้ของผู้ใช้แรงงานกับความเป็นจริงของค่าครองชีพในสังคม ปัญหาเร่งด่วนในปัจจุบัน คือปัญหาการว่างงาน ปัญหารายได้ขั้นต่ำของผู้ใช้แรงงาน การใช้แรงงานผู้หญิงและเด็กอย่างไม่เป็นธรรม ความไม่ปลอดภัยและความไม่เหมาะสมของสถานที่ทำงาน รวมไปถึงปัญหาการหลอกลวงคนงาน ไปทำงานในต่างประเทศ

(๒.๑) เร่งสร้างโอกาสอาชีพและรายได้ที่มั่นคงเข้าสู่ตลาดแรงงานไทย โดยมุ่งเน้นสังคม เศรษฐกิจจะเจริญเติบโตได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยแรงงานเป็นสำคัญ จึงให้ความสำคัญกับระบบแรงงาน โดยจะมุ่งเน้นในการพัฒนาฝีมือแรงงาน ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละบุคคลบนพื้นฐาน ของเศรษฐศาสตร์แรงงาน

(๒.๒) พัฒนาระบบการประกันสังคมให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ใช้งานให้เป็นรูปธรรม

(๒.๓) ส่งเสริมให้มีระบบแรงงานสัมพันธ์และกระบวนการในการระงับข้อพิพาทแรงงานที่รวดเร็วและเป็นธรรม เครื่องครัดต่อการจัดระบบความปลอดภัยในการทำงาน และสวัสดิการแก่ผู้ใช้งาน

(๒.๔) ส่งเสริมการยกระดับมาตรฐานการจัดส่งแรงงานไทยไปยังต่างประเทศอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

(๒.๕) สร้างตำแหน่งงาน สร้างระบบประกันการว่างงาน การผลิตแรงงาน ส่งเสริมการลงทุนตามถิ่นฐานแรงงาน เพื่อรองรับการจ้างงานในท้องถิ่น ตลอดจนการจัดตั้งสถาบันการเงินของแรงงาน

(๒.๖) การคุ้มครองแรงงาน

(๒.๗) ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่ล้าหลังและไม่เหมาะสม เพื่อให้ความคุ้มครองผู้ใช้งานมากขึ้นในเรื่องค่าจ้างแรงงาน ค่าล่วงเวลา วันหยุด สวัสดิการ การชดเชย เงินทดแทน การร้องเรียน และการดำเนินคดีเมื่อมีข้อพิพาทแรงงาน

(๒.๘) คุ้มครองดูแลแรงงานเด็ก สตรี และผู้พิการ

(๒.๙) ช่วยเหลือดูแลคนตกงานให้ได้ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมการเรียนรู้ การฝึกฝนวิชาชีพและการหางานทำใหม่ โดยรัฐจะเข้ามาค้ำประกันในการกลับเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีศักดิ์ศรี และได้รับการคุ้มครองอย่างเป็นธรรม

(๒.๑๐) ค่าจ้าง รายได้ และสวัสดิการ

(๒.๑๑) ปรับปรุงอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำให้เป็นธรรม โดยต้องให้ผู้ใช้งานสามารถมีรายได้ที่เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้อย่างเหมาะสม

(๒.๑๒) คนงานต้องได้รับสวัสดิการที่ดี เหมาะสมและเป็นธรรมจากนายจ้าง

(๒.๑๓) การพัฒนาความรู้และศักยภาพ ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้และอบรมในด้านเทคโนโลยี และวิทยาการใหม่ ๆ แก่คนงาน โดยภาครัฐสนับสนุนและให้ความร่วมมือกับภาคเอกชนให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ เพื่อก้าวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ก้าวไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง

๓. ด้านการกีฬา

(๓.๑) จัดหาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการกีฬาอย่างเพียงพอ

(๓.๒) บริหารจัดการการใช้สนามกีฬา อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเล่น ฟุตบอล และการออกกำลังกายของรัฐที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

(๓.๓) ส่งเสริมและพัฒนากีฬาขั้นพื้นฐานโดยจัดให้มีผู้ฝึกสอนกีฬาและอาสาสมัครกีฬา ประจำศูนย์หรือสถานกีฬา

(๓.๔) จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นกับการฝึกกีฬาและออกกำลังกายของเด็ก เยาวชนและประชาชน

(๓.๕) ส่งเสริมให้ภาครัฐและภาคเอกชนจัดกิจกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬา เพื่อสุขภาพอย่างทั่วถึง

(๓.๖) ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีทักษะพื้นฐานของการเคลื่อนไหวที่สำคัญ ๓ ทักษะ คือ ว่ายน้ำ ยิมนาสติก และกรีฑา

(๓.๗) ส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

(๓.๘) ส่งเสริมและพัฒนางานด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาสุขภาพ ของประชาชนและเพื่อพัฒนาความสามารถของนักกีฬา

(๓.๙) เสริมสร้างโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มออกกำลังกายและเล่นกีฬา โดยความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคธุรกิจเอกชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนากีฬา จัดหาสถานที่ จัดกิจกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างทั่วถึง รวมทั้งส่งเสริมให้เยาวชนมีความสนใจในการกีฬา และใช้เวลาว่างที่เป็นประโยชน์

(๓.๑๐) พัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศ โดยจัดตั้งศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติ พร้อมทั้งนำวิทยาศาสตร์ การกีฬามาใช้ จัดให้มีการควบคุมมาตรฐานการฝึกสอนด้านการกีฬาให้มีคุณภาพ และสนับสนุนการจัด การแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติอย่างต่อเนื่อง

(๓.๑๑) ส่งเสริมกีฬาไทยให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง และได้รับการยอมรับจากสากลมากขึ้น

(๓.๑๒) ปรับปรุงระบบบริหารจัดการด้านกีฬา โดยส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาท และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการกีฬา การจัดกิจกรรมและสถานกีฬา รวมทั้งจัดสร้างลานกีฬา ในทุกหมู่บ้านและชุมชน

(๓.๑๓) ปรับปรุงกฎหมายการกีฬาที่เกี่ยวข้อง โดยจัดให้มีกฎหมายกีฬาอาชีพกฎหมาย เกี่ยวกับสวัสดิการนักกีฬาและกฎหมายอื่น ๆ เพื่อเป็นเครื่องมือการบริหารจัดการด้านกีฬาให้มีประสิทธิภาพ และเป็นการส่งเสริมมีนักกีฬาอาชีพ

(๓.๑๔) ส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาเพื่อความเข้มแข็งด้านสุขอนามัย ทั้งนี้จะส่งเสริมการเล่นกีฬาในหมู่ประชาชนทุกกลุ่ม สนับสนุนการจัดสร้างสนามกีฬา ศูนย์ฝึกให้ทั่วถึง และสนับสนุนอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ ส่งเสริมการกีฬาของชาติให้พัฒนาไปสู่การสร้างนักกีฬาอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓.๑๕) ผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของการกีฬา ทั้งศูนย์ฝึกกีฬา ศูนย์การแข่งขันกีฬาของเอเชียและของโลก และเป็นศูนย์การบริหารจัดการการกีฬา

(๓.๑๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างรายได้จากการกีฬาและอุตสาหกรรมการกีฬา
ข้อ ๑๘ ด้านอื่น ๆ

๑. ด้านการต่างประเทศ

มุ่งดำเนินนโยบายที่เป็นอิสระ เป็นกลาง โดยยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นพื้นฐาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการดำรงไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตยของชาติ บูรณภาพแห่งดินแดน ในการพิทักษ์และส่งเสริมความมั่นคงของรัฐ พัฒนาความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมและร่วมมือกับนานาชาติ และองค์การระหว่างประเทศ เพื่อยังประโยชน์ให้เกิดแก่การพัฒนาประเทศ

(๑.๑) เสริมสร้างการอยู่ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างสันติ โดยส่งเสริมความเข้าใจอันดี และการเคารพซึ่งกันและกัน เพื่อนำความเจริญรุ่งเรืองสู่ภูมิภาค ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ผลักดันให้มีการค้าชายแดน และการแก้ปัญหาชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างสันติวิธี ยึดถือนโยบายที่เป็นกลาง อิสระ เป็นมิตรกับนานาชาติ โดยยึดมั่นในเอกราชอธิปไตย ศักดิ์ศรี และผลประโยชน์ของชาติเป็นหลัก

(๑.๒) ยกระดับบทบาทของประเทศโดยการมีส่วนร่วมกับองค์การระหว่างประเทศ เช่น องค์การสหประชาชาติ องค์การการค้าโลก องค์การทางเศรษฐกิจอื่นๆ และยึดมั่นในพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ และกฎบัตรสหประชาชาติ เสริมสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ และแสวงหาความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อให้ประเทศมีเกียรติและศักดิ์ศรี และการร่วมมือทางการค้า

(๑.๓) ร่วมมือกับนานาชาติเพื่อกระชับความร่วมมือในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งส่งเสริมการเข้าร่วมในข้อตกลงระหว่างประเทศ ทั้งทวิภาคีและพหุภาคีที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศ

(๑.๔) ส่งเสริมภาคเอกชน และหน่วยงานราชการขยายการค้าการลงทุนในต่างประเทศ

(๑.๕) ส่งเสริมและปรับปรุงความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดีงามกับประเทศเพื่อนบ้านทุกประเทศและประเทศอื่น ๆ ในโลก โดยยึดถือหลักความเสมอภาคและความยุติธรรม มุ่งแก้ปัญหาทุกชนิดด้วยสันติวิธี ไม่สนับสนุนการก่อสงคราม และต่อต้านการก่อการร้ายในทุกรูปแบบ

(๑.๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการร่วมมือของอาเซียน สร้างความร่วมมือกันมากขึ้นทั้งในด้านการค้า สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคง ให้อาเซียนเป็นเขตของความสามานฉันท์ สันติภาพ เสรีภาพ และเป็นกลาง

(๑.๗) เสริมสร้างความร่วมมือด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การค้าและเทคโนโลยี ที่สร้างความกินดีอยู่ดีและความอบอุ่นปลอดภัยแก่ประชาชนกับนานาประเทศ

(๑.๘) ส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตร และอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก โดยการขยายตลาดการค้าในต่างประเทศให้มากขึ้นและมั่นคงขึ้น โดยคงความร่วมมือและยกระดับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐต่อรัฐ รัฐต่อเอกชน และเอกชนต่อเอกชน ให้อยู่บนผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ

(๑.๙) จะคุ้มครองแรงงานคนไทย ผลประโยชน์ และสิทธิมนุษยชนของคนไทยในต่างประเทศ ให้ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเหมาะสมจากนานาประเทศ

(๑.๑๐) จะเคารพและส่งเสริม ทั้งปฏิบัติตามหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติและปณิญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน จะเคารพและรักษาสีทธิตามความตกลงที่ทำไว้กับต่างประเทศ บนหลักของความเสมอภาค เป็นธรรม และถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน

๒. ด้านการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม

(๒.๑) ส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศให้มีความเข้มแข็งอย่างมีภูมิคุ้มกันและยั่งยืน โดยเฉพาะการท่องเที่ยวชุมชน การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสปา

(๒.๒) ส่งเสริมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวจากนอกประเทศให้มีประสิทธิภาพให้เกิดความเหมาะสมของคุณภาพสินค้า บริการ และราคา และเพื่อเพิ่มรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

(๒.๓) ป้องกันและแก้ไขปัญหาความปลอดภัยและการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

- (๒.๔) ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดจากการท่องเที่ยว ทั้งขยะ และน้ำเสีย ตลอดจนการปนเปื้อนทางวัฒนธรรม
- (๒.๕) การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวไปยังผู้ประกอบการและประชาชนที่อยู่ในห่วงโซ่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- (๒.๖) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สะอาดปลอดภัย สะดวกและรักษาความสมดุลของระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว
- (๒.๗) สร้างความสัมพันธ์กับภูมิภาคประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเป็นประตูและขยายตลาดการท่องเที่ยวให้สู่ระดับโลก
- (๒.๘) สร้างความเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับยุทธศาสตร์ด้านการเป็นศูนย์กลางการประชุม การสัมมนา และการแสดงสินค้าของภูมิภาคเอเชีย
- (๒.๙) พัฒนาและสร้างแหล่งจำหน่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยจะส่งเสริมบทบาทเอกชน ร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง
- (๒.๑๐) เผยแพร่วัฒนธรรมเชิงรุกสู่ตลาดโลก เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในมิติต่าง ๆ โดยสามารถเผยแพร่ความเป็นไทยสู่ประชาคมโลก และสามารถเพิ่มมูลค่าของการท่องเที่ยว
- (๒.๑๑) อนุรักษ์วัฒนธรรมในรูปแบบดั้งเดิม และวัฒนธรรมเชิงประยุกต์ให้ร่วมสมัย และการใช้ชีวิตในปัจจุบัน

หมวด ๔

โครงสร้างการบริหารพรรคและตำแหน่งต่าง ๆ ในพรรค

ส่วนที่ ๑

โครงสร้างการบริหารพรรค

ข้อ ๑๙ โครงสร้างของพรรคเสรีรวมไทย ประกอบด้วย

- (๑) คณะกรรมการบริหารพรรค
- (๒) คณะกรรมการสาขาพรรค
- (๓) ผู้แทนพรรคประจำจังหวัด

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๒๐ ให้มีกรรมการคณะหนึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารพรรคมีจำนวนไม่น้อยกว่าแปดคน ประกอบด้วย

- (๑) หัวหน้าพรรค
- (๒) รองหัวหน้าพรรค
- (๓) เลขาธิการพรรค
- (๔) รองเลขาธิการพรรค
- (๕) เภรัณยูภิกพรรค
- (๖) นายทะเบียนสมาชิกพรรค
- (๗) โฆษกพรรค
- (๘) กรรมการบริหารอื่น

ข้อ ๒๑ การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคให้ดำเนินการในที่ประชุมใหญ่ของพรรค โดยการลงคะแนนลับ ตามลำดับดังนี้

- (๑) ให้ที่ประชุมใหญ่กำหนดจำนวนของคณะกรรมการบริหารพรรคตามข้อ ๒๐
- (๒) ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคจนครบจำนวนตามที่กำหนดใน (๑)

ซึ่งในการเสนอชื่อผู้เข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการบริหารพรรคแต่ละตำแหน่ง ต้องมีผู้เข้าร่วมประชุมรับรองไม่น้อยกว่าสิบคน และผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องอยู่ในที่ประชุม

ข้อ ๒๒ กรรมการบริหารพรรคต้องเป็นสมาชิกพรรค อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรค หรือนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่พรรคเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๓ ประธานสภาผู้แทนราษฎรและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นกรรมการบริหารพรรคมิได้

ข้อ ๒๔ ความเป็นกรรมการบริหารพรรคสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

- (๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) อื่น ๆ ตามที่กฎหมายหรือข้อบังคับพรรคกำหนด

เมื่อตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทน จนกว่าจะมีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างซึ่งต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

ข้อ ๒๕ กรรมการบริหารพรรคทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค

(๒) ความเป็นกรรมการบริหารพรรคของหัวหน้าพรรคสิ้นสุดลงตามข้อ ๒๔

(๓) กรรมการบริหารพรรคว่างลงเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด

ในกรณีกรรมการบริหารพรรคทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) ให้รองหัวหน้าพรรคตามลำดับทำหน้าที่เป็นหัวหน้าพรรค ถ้าไม่มีรองหัวหน้าพรรคให้กรรมการบริหารพรรคที่เหลืออยู่ประชุมเลือกกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน และให้เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะยกเว้นตาม (๒) ให้เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีที่มีเหตุให้กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้กรรมการบริหารพรรคที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่

ข้อ ๒๖ คณะกรรมการบริหารพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินกิจกรรมของพรรคให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่พรรค รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการเลือกตั้ง

(๒) ควบคุมและกำกับดูแลให้สมาชิกพรรคหรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคกระทำการในลักษณะที่อาจทำให้การเลือกตั้งหรือการเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรืออาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใดที่สมัครเข้ารับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ไม่ว่าจะโดยตรงหรือทางอ้อม

(๓) ให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนหรือโครงการที่ดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมือง

(๔) ดำเนินการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมือง

(๕) บริหารการเงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดของพรรคและสาขาพรรค ตลอดจนจัดทำบัญชีตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายพรรคให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

(๖) ตรวจสอบและควบคุมมิให้มีการนำเงิน หรือทรัพย์สินของพรรคไปใช้จ่ายเพื่อการอื่นใดนอกจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมือง

(๗) กรณีพรรคสิ้นสุดความเป็นพรรค หรือยุบพรรคยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่จนกว่าการชำระบัญชีจะแล้วเสร็จ แต่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในนามพรรคที่สิ้นสภาพความเป็นพรรคหรือยุบพรรคมิได้

(๘) ออกกฎระเบียบและจัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายพรรค และข้อบังคับพรรค

(๙) ควบคุมมิให้พรรค และผู้ซึ่งพรรคส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งใช้เงินวงเงินตามที่กฎหมายกำหนด

(๑๐) เลิกพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

(๑๑) กำหนดให้มีการประชุมใหญ่พรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และรายงานกิจการด้านต่าง ๆ ต่อที่ประชุมใหญ่พรรค

(๑๒) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ปฏิบัติงานของพรรคในกิจการต่าง ๆ ของพรรคและคณะทำงานเฉพาะกิจทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ข้อ ๒๗ กรรมการบริหารพรรคแต่ละตำแหน่งมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) หัวหน้าพรรค

(ก) เป็นประธานของคณะกรรมการบริหารพรรค และเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ตลอดจนดำเนินการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

(ข) เป็นผู้เรียกประชุมใหญ่ของพรรคตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค และเป็นประธานของที่ประชุมใหญ่พรรค ตลอดจนดำเนินการประชุมใหญ่พรรค

- (ค) เป็นผู้เรียกประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรค กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และเป็นประธานของที่ประชุม ตลอดจนเป็นผู้ดำเนินการประชุมดังกล่าว
- (ง) เป็นผู้ลงนามประกาศ กฎระเบียบ มติของพรรค และคำสั่งพรรค
- (จ) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมืองให้มีอำนาจปฏิบัติการในนามของพรรคได้โดยความเห็นชอบของกรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรค เท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นและให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นมติพรรค
- (ฉ) อำนาจอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับพรรค
- (๒) รองหัวหน้าพรรค มีหน้าที่และอำนาจตามที่หัวหน้าพรรคหรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย
- (๓) เลขาธิการพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้
- (ก) เป็นผู้ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมายและให้รับผิดชอบโดยตรงจากหัวหน้าพรรคหรือรองหัวหน้าพรรค ในกิจการที่หัวหน้าพรรคมอบหมายให้ปฏิบัติ
- (ข) เป็นผู้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการบริหารพรรคที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และต่อที่ประชุมใหญ่พรรค
- (ค) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรค คณะที่ปรึกษาพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และที่ประชุมใหญ่พรรค
- (ง) เป็นผู้กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานใหญ่พรรค
- (๔) รองเลขาธิการพรรค มีหน้าที่และอำนาจตามที่เลขาธิการพรรค หรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย
- (๕) เภรัณยูภิกพรรค มีหน้าที่ในการควบคุมรายรับ รายจ่ายเงิน บัญชีทรัพย์สิน หนี้สิน และงบการเงินของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด
- (๖) นายทะเบียนสมาชิกพรรค มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรค และจัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคให้ตรงตามความเป็นจริง และต้องให้สมาชิกพรรคตรวจดูได้โดยสะดวก ณ สำนักงานใหญ่ของพรรค รวมทั้งประกาศชื่อและนามสกุลของสมาชิกพรรคให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย เพื่อประโยชน์ ในการตรวจสอบความถูกต้อง

- (๗) โฆษกพรรค มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้
- (ก) แลกเปลี่ยนที่ประชุมของพรรคและแลกเปลี่ยนกิจการต่าง ๆ ของพรรค
  - (ข) ประชาสัมพันธ์งานของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย
  - (ฅ) กรรมการบริหารอื่น มีหน้าที่และอำนาจตามที่หัวหน้าพรรคหรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

ส่วนที่ ๓

สาขาพรรค

ข้อ ๒๘ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มีการประกาศพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ในราชกิจจานุเบกษา ต้องดำเนินการให้มีสาขาพรรคในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด อย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา โดยสาขาพรรคแต่ละสาขาต้องมีสมาชิกพรรคที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือเขตจังหวัดตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป

ข้อ ๒๙ การจัดตั้งสาขาพรรค เมื่อเขตเลือกตั้งใดหรือเขตจังหวัดใดที่มีสมาชิกพรรคที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งหรือเขตจังหวัดนั้นตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป สมาชิกพรรคไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนอาจจัดประชุมเพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค กำหนดสถานที่ตั้งสาขาพรรค และเมื่อหัวหน้าพรรคให้ความเห็นชอบให้จัดตั้งสาขาพรรค ให้หัวหน้าพรรคแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่หัวหน้าพรรคให้ความเห็นชอบให้จัดตั้งสาขาพรรค

ข้อ ๓๐ คณะกรรมการสาขาพรรคให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าแปดคน ประกอบด้วย

- (๑) หัวหน้าสาขาพรรค
- (๒) รองหัวหน้าสาขาพรรค
- (๓) เลขานุการสาขาพรรค
- (๔) รองเลขานุการสาขาพรรค
- (๕) เภรัณยูิกสาขาพรรค
- (๖) ผู้ช่วยเภรัณยูิกสาขาพรรค

(๗) นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค

(๘) ผู้ช่วยนายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค

(๙) โฆษกสาขาพรรค

ข้อ ๓๑ กรรมการสาขาพรรคต้องเป็นสมาชิกพรรค มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๓๒ การเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคให้ดำเนินการในที่ประชุมจัดตั้งสาขาพรรค หรือที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค แล้วแต่กรณี ดังนี้

(๑) ให้ที่ประชุมกำหนดจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคตามข้อ ๓๐

(๒) เลือกหัวหน้าสาขาพรรคเป็นลำดับแรกแล้วเลือกตำแหน่งอื่น ๆ จนครบตาม (๑)

(๓) การเสนอชื่อบุคคลที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการสาขาพรรคจะต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสองคน ผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมจัดตั้งสาขาพรรคหรือที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๓ คณะกรรมการสาขาพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจกรรมของพรรคให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่พรรค รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการเลือกตั้ง

(๒) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างมีเหตุผลและมีความรับผิดชอบ ต่อสังคม และความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

(๓) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางการพัฒนาประเทศ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผลโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ และความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน

(๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล

(๕) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมือง โดยสุจริตที่แตกต่าง และแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประเทศไทย และประชาชน

(๖) กิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ทั้งนี้ ตามที่ได้รับ ความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ข้อ ๓๔ กรรมการสาขาพรรคแต่ละตำแหน่งมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) หัวหน้าสาขาพรรค

(ก) จัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของสาขาพรรค

(ข) จัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกพรรคที่มีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้ง ของสาขาพรรค

(ค) เป็นผู้แทนของสาขาพรรค และเป็นผู้รับผิดชอบในกิจกรรมทั้งปวงของสาขาพรรค

(ง) เป็นประธานของคณะกรรมการสาขาพรรค เรียกประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค และเป็นประธานการประชุม

(จ) เรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรคและเป็น ประธานของที่ประชุม ตลอดจนดำเนินการประชุม

(ฉ) มีสิทธิยับยั้งมติคณะกรรมการสาขาพรรค หรือคณะกรรมการอื่น ๆ ที่คณะกรรมการ สาขาพรรคจัดตั้งขึ้นเพื่อขอให้มีการทบทวนมติในกรณีที่มีความจำเป็น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามวัน ซึ่งหากพ้นกำหนดดังกล่าวให้ถือว่ามติของที่ประชุมนั้นมีผลใช้บังคับ

(ช) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมืองให้มีอำนาจปฏิบัติการในนาม ของสาขาพรรคได้ โดยความเห็นชอบของกรรมการสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการ สาขาพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นและให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นมติของสาขาพรรค

(ซ) อำนาจอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

(๒) รองหัวหน้าสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่หัวหน้าสาขาพรรคมอบหมาย

(๓) เลขานุการสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ

(ก) ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของสาขาพรรคตามที่คณะกรรมการสาขาพรรคมอบหมาย และให้รับผิดชอบโดยตรงจากหัวหน้าสาขาพรรคในกิจการที่หัวหน้าสาขาพรรคมอบหมายให้ปฏิบัติ

(ข) เสนอรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค และที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

(ค) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค และที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

(ง) กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานสาขาพรรค

(๔) รองเลขานุการสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามที่เลขานุการสาขาพรรคหรือคณะกรรมการสาขาพรรคมอบหมาย

(๕) เภรัณยูสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุม รายรับ - รายจ่าย บัญชีทรัพย์สินหนี้สิน และงบการเงินของสาขาพรรคตามที่คณะกรรมการสาขาพรรคกำหนด

(๖) ผู้ช่วยเภรัณยูสาขาพรรค มีหน้าที่และอำนาจตามที่เภรัณยูสาขาพรรคมอบหมาย

(๗) นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค มีอำนาจรับผิดชอบทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค

(๘) ผู้ช่วยนายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค มีหน้าที่และอำนาจตามที่นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรคมอบหมาย

(๙) โฆษกสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ

(ก) แลกเปลี่ยนที่ประชุมและกิจการต่าง ๆ ของสาขาพรรค

(ข) ประชาสัมพันธ์งานของสาขาพรรคตามที่คณะกรรมการสาขาพรรคมอบหมาย

ข้อ ๓๕ ความเป็นกรรมการสาขาพรรคสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) อื่น ๆ ตามที่กฎหมายหรือข้อบังคับพรรคกำหนด

เมื่อตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้หัวหน้าสาขาพรรคแต่งตั้งกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทน จนกว่าจะมีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างซึ่งต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง หากตำแหน่งหัวหน้าสาขาพรรคว่างลง

ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้รองหัวหน้าสาขาพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทน ถ้าไม่มีรองหัวหน้าสาขาพรรคให้กรรมการสาขาพรรคที่เหลืออยู่เลือกกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน และให้มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งหัวหน้าสาขาพรรคแทนตำแหน่งที่ว่างภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

ข้อ ๓๖ กรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ

(๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค

(๒) กรรมการสาขาพรรคว่างลงเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการสาขาพรรคทั้งหมด

เมื่อคณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้หัวหน้าสาขาพรรคมีอำนาจในการเรียกประชุมใหญ่ เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีที่มีเหตุให้คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่พ้นจากตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการสาขาพรรคเหลืออยู่ หรือมีแต่ไม่ยินยอมดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ คณะกรรมการบริหารพรรคจะดำเนินการเอง หรือจะมอบหมายให้สมาชิกสาขาพรรคจำนวนหนึ่งดำเนินการแทนก็ได้

ข้อ ๓๗ เมื่อดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคครบตามที่กำหนดในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้ว หากต่อมาภายหลังมีสาขาพรรคไม่ครบตามมาตรา ๓๓ ให้ดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคให้ครบตามมาตรา ๓๓ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่สาขาพรรคมีจำนวนไม่ครบตามมาตรา ๓๓

ส่วนที่ ๔

ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๓๘ เขตเลือกตั้งในจังหวัดใดที่มีได้เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรคหรือสาขาพรรคถ้ามีสมาชิกพรรคซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้นเกินหนึ่งร้อยคน พรรคต้องแต่งตั้งสมาชิกพรรค

ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้นซึ่งมาจากการเลือกของสมาชิกพรรค เป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัดเพื่อดำเนินกิจกรรมของพรรคในเขตเลือกตั้งนั้น

ข้อ ๓๙ การแต่งตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัด เมื่อเขตเลือกตั้งในเขตจังหวัดใดที่มีสมาชิกพรรคที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งเกินหนึ่งร้อยคน ให้สมาชิกพรรคไม่น้อยกว่าห้าสิบคน จัดประชุมเพื่อดำเนินการเลือกตัวแทนพรรคประจำจังหวัด โดยในการลงคะแนนให้สมาชิกพรรคมีสิทธิลงคะแนนเลือกได้หนึ่งคนและเมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้วให้นำคะแนนและประกาศผลการนับคะแนนแล้วรายงานชื่อสมาชิกพรรคซึ่งได้รับคะแนนลำดับสูงสุดสามลำดับแรกให้หัวหน้าพรรคโดยเร็ว และให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งสมาชิกพรรคที่ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับเป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัดในกรณีที่คะแนนที่เท่ากันให้เป็นอำนาจของหัวหน้าพรรคในการพิจารณาแต่งตั้ง และให้หัวหน้าพรรคแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่แต่งตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ในกรณีที่ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดลำดับแรกไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่ได้รับเลือกในลำดับถัดไปเป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๔๐ ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดต้องเป็นสมาชิกพรรค มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๔๑ ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจกรรมของพรรคให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรคข้อบังคับพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่พรรค รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างมีเหตุผล และมีความรับผิดชอบต่อสังคม และความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

(๓) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางการพัฒนาประเทศ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผลโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ และความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน

(๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล

(๕) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชน มีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมือง โดยสุจริตที่แตกต่าง และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประเทศไทย และประชาชน

(๖) กิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ทั้งนี้ ตามที่ได้รับ ความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ข้อ ๔๒ ความเป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัดสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) หัวหน้าพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคสั่งให้ออกจากการเป็น ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

หมวด ๕

การบริหารจัดการสาขาพรรค

และตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๔๓ การบริหารจัดการสาขาพรรค

(๑) ให้มีการรับสมัครสมาชิกพรรค

(๒) ให้มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคในพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขาพรรค

(๓) ประกาศชื่อและนามสกุลของสมาชิกพรรคให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ข้อ ๔๔ การบริหารจัดการตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

(๑) ให้มีการรับสมัครสมาชิกพรรค

(๒) ให้มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคในพื้นที่ที่รับผิดชอบของตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

(๓) ประกาศชื่อและนามสกุลของสมาชิกพรรคให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

หมวด ๖

การประชุม

ส่วนที่ ๑

การประชุมใหญ่พรรค

ข้อ ๔๕ คณะกรรมการบริหารพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญของพรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๔๖ สมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือกรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรค หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ของพรรค หรือไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน แล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า มีสิทธิเข้าชื่อกันยื่นคำร้องขอให้จัดการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคได้

ข้อ ๔๗ องค์กรประชุมของที่ประชุมใหญ่พรรค ประกอบด้วย

(๑) กรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด

(๒) ผู้แทนของสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสาขาพรรค ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องประกอบด้วยผู้แทนของสาขาพรรคไม่น้อยกว่าสองสาขา ซึ่งมาจากต่างภาคกัน

(๓) ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

(๔) สมาชิกพรรค

ข้อ ๔๘ องค์กรประชุมใหญ่ของพรรคตามข้อ ๔๗ ต้องมีรวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของที่ประชุม ในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๔๙ ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่ ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุม ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทน ถ้ารองหัวหน้าพรรคไม่มาประชุม ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งเป็นประธาน และให้เลขาธิการพรรคเป็นเลขานุการที่ประชุม แต่ถ้าเลขาธิการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ข้อ ๕๐ การดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรค

(๑) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรค หรือนโยบายของพรรค

(๒) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค

(๓) การเลือกตั้งหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค เหนรัญญิกพรรค นายทะเบียนสมาชิกพรรค

และกรรมการบริหารอื่นของพรรค

(๔) การเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค

(๕) ให้ความเห็นชอบรายงานการเงินและการดำเนินกิจการของพรรคที่ได้ดำเนินการไปในรอบปีที่ผ่านมา

(๖) กิจการที่เสนอโดยคณะกรรมการบริหารพรรคหรือหัวหน้าสาขาพรรค

(๗) กิจการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมาย หรือข้อบังคับพรรค

การลงมติในที่ประชุมใหญ่ให้กระทำโดยเปิดเผย แต่การลงมติเลือกบุคคลตาม (๓) และ (๔) ให้ลงคะแนนลับ

ข้อ ๕๑ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ทุกราว ให้หัวหน้าพรรคแจ้งกำหนดการประชุมให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน โดยให้ระบุวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๒

การประชุมใหญ่สาขาพรรค

ข้อ ๕๒ คณะกรรมการสาขาพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญสาขาพรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๕๓ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค ประกอบด้วย

(๑) กรรมการสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการสาขาพรรคทั้งหมด

(๒) สมาชิกสาขาพรรค

ข้อ ๕๔ องค์ประชุมใหญ่ของสาขาพรรคตามข้อ ๕๓ ต้องมีรวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาร่วมประชุม กรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๕๕ ให้หัวหน้าสาขาพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค ถ้าหัวหน้าสาขาพรรคไม่มาประชุม ให้รองหัวหน้าสาขาพรรคทำหน้าที่แทน ถ้ารองหัวหน้าสาขาพรรคไม่มาหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานที่ประชุมและให้เลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่เป็นเลขานุการในที่ประชุม

ข้อ ๕๖ กิจการดังต่อไปนี้ ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

(๑) กิจการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง หรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือตามประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคหรือกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๕๗ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคทุกราว ให้หัวหน้าสาขาพรรคแจ้งกำหนดการประชุมให้สมาชิกพรรคทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันโดยให้ระบุวัน เวลา และสถานที่ประชุม และระเบียบวาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๓

การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๕๘ การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ต้องมีกรรมการบริหารพรรคมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุม ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองหัวหน้าพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมแทน และให้เลขาธิการพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขาธิการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ก็ให้รองเลขาธิการพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ข้อ ๕๙ มติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคให้ถือเสียงข้างมาก

ส่วนที่ ๔

การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๖๐ การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค ต้องมีกรรมการสาขาพรรคมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม โดยให้หัวหน้าสาขาพรรค

เป็นประธานในที่ประชุม หากหัวหน้าสาขาพรรคไม่อาจปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสาขาพรรคได้ ให้รองหัวหน้าสาขาพรรคทำหน้าที่แทน และให้เลขานุการสาขาพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุม ถ้าเลขานุการสาขาพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองเลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่แทน

ข้อ ๖๑ มติของที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคให้ถือเสียงข้างมาก

หมวด ๗

สมาชิกพรรค

ข้อ ๖๒ สมาชิกพรรคต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ในกรณีเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี

(๓) ไม่เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๔) (๑๖) (๑๗) หรือ (๑๘) ของรัฐธรรมนูญ

(๔) ไม่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นหรือผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองอื่นหรือผู้แจ้งการเตรียมการจัดตั้งพรรคการเมือง

ข้อ ๖๓ การสมัครเป็นสมาชิกพรรคให้ยื่นใบสมัครตามแบบพิมพ์ของพรรคด้วยตนเอง พร้อมด้วยเอกสารประกอบตามที่พรรคกำหนด

สมาชิกภาพของสมาชิกพรรคเริ่มตั้งแต่ได้ชำระค่าบำรุงพรรค

ข้อ ๖๔ สมาชิกภาพของสมาชิกพรรคสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๖๒ เว้นแต่เป็นกรณีมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๖ (๑) ของรัฐธรรมนูญ และเป็นการบวชตามประเพณีนิยม แต่ในระหว่างมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวจะใช้สิทธิในฐานะสมาชิกพรรคมิได้

(๔) ไม่ชำระค่าบำรุงพรรคเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน

(๕) พรรคมีมติให้ออกเพราะกระทำผิดวินัยหรือจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุร้ายแรงอื่น

(๖) พรรคสิ้นสภาพความเป็นพรรค หรือยุบพรรค

การลาออกจากสมาชิกพรรคตามวรรคหนึ่ง (๒) ให้ถือว่าสมบูรณ์เมื่อได้ยื่นใบลาออกต่อนายทะเบียนสมาชิกพรรคหรือนายทะเบียนพรรคการเมือง

การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง (๕) หากสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มติของพรรคต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค

ข้อ ๖๕ สมาชิกพรรคมีสิทธิต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อพรรค

(๒) ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรค

(๓) ได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็นผู้ปฏิบัติงาน คณะทำงาน หรือคณะกรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด หรืออนุกรรมการในคณะต่าง ๆ หรือกรรมการบริหารพรรค ตลอดจน ที่ปรึกษาพรรค

(๔) อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคจะพิจารณาเป็นแต่ละกรณีไป

ข้อ ๖๖ สมาชิกพรรคมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อพรรค ดังต่อไปนี้

(๑) ร่วมรับผิดชอบต่อเสถียรภาพของพรรค และให้ความร่วมมือในกิจกรรมของพรรคด้วยจิตสำนึก ในอุดมคติของพรรคในฐานะเป็นเจ้าของพรรคร่วมกัน

(๒) สนับสนุนสมาชิกพรรคผู้ที่พรรคได้พิจารณาส่งลงสมัครรับเลือกตั้งในทุกระดับ และให้ความร่วมมือ ในการดำเนินงานของพรรคด้วยความเต็มใจ และบริสุทธิ์ใจเพื่อความก้าวหน้าของพรรค

(๓) ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของพรรคอย่างเคร่งครัด ให้การสนับสนุนนโยบายและมติ ของพรรคอย่างจริงจัง

(๔) ร่วมกิจกรรมทางการเมืองของพรรคด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ

ข้อ ๖๗ ความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิกพรรค ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการทางการเมืองอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้พรรคได้ก้าวไปสู่การมีบทบาท ทางการเมือง และเข้าสู่การบริหารประเทศตามนโยบายของพรรคเพื่อบรรลุเป้าหมายตามอุดมการณ์

(๒) ส่งเสริมสถานภาพของสมาชิก ให้มีสมรรถภาพต่อการดำรงชีวิตของตนเอง และครอบครัว และจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อสมานสามัคคีระหว่างมวลสมาชิกทั่วประเทศ

(๓) ให้สวัสดิการคุ้มครองจากอิทธิพล อำนาจมืด และส่งเสริมอาชีพให้กับมวลสมาชิก

(๔) ให้ความสำคัญแก่มวลสมาชิกพรรคทุกท่านอย่างเต็มรูปแบบ โดยให้ถือว่าสมาชิกพรรค เป็นบุคคลสำคัญและเป็นองค์กรหลักของพรรค

หมวด ๘

มาตรฐานทางจริยธรรมของสมาชิกพรรค

และกรรมการบริหารพรรค

ส่วนที่ ๑

มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นอุดมการณ์

ข้อ ๖๘ ต้องยึดมั่นและธำรงไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ข้อ ๖๙ ต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต และเขตที่ประเทศไทย มีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิ และผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน

ข้อ ๗๐ ต้องถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน

ข้อ ๗๑ ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ เพื่อตนเอง หรือผู้อื่น หรือมีพฤติการณ์ที่รู้เห็นหรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

ข้อ ๗๒ ต้องไม่ขอ ไม่เรียก ไม่รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดในประการที่อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ ๗๓ ต้องไม่รับของขวัญของกำนัล ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เว้นแต่เป็นการรับจากการให้โดยธรรมจรรยา และการรับที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับให้รับได้

ส่วนที่ ๒

มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก

ข้อ ๗๔ ไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

ข้อ ๗๕ ยึดมั่นหลักนิติธรรม และประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีของประชาชน

ข้อ ๗๖ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม เป็นอิสระ เป็นกลาง และปราศจากอคติโดยไม่หวั่นไหว ต่ออิทธิพล กระแสสังคม หรือแรงกดดันอันมิชอบด้วยกฎหมาย โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมแห่งสถานภาพ

ข้อ ๗๗ รักษาไว้ซึ่งความลับในการประชุม การพิจารณาวินิจฉัย รวมทั้งเคารพต่อมติของที่ประชุม ฝ่ายข้างมาก และเหตุผลของทุกฝ่ายอย่างเคร่งครัด

ข้อ ๗๘ ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงแก่ประชาชน หรือสื่อมวลชนอันอยู่ในความรับผิดชอบของตน ถูกต้องครบถ้วน และไม่บิดเบือน

ข้อ ๗๙ ไม่ให้คำปรึกษาแก่บุคคลภายนอก หรือแสดงความคิดเห็น หรือข้อมูลต่อสื่อสาธารณะ หรือสาธารณชนในเรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา อันอาจก่อให้เกิดความเสียหาย หรือเสียความเป็นธรรม แก่การปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายขององค์กร

ข้อ ๘๐ ไม่กระทำการใดที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่ง

ข้อ ๘๑ ไม่ปล่อยปละละเลยหรือยินยอมให้บุคคลในครอบครัว หรือบุคคลที่อยู่ในกำกับดูแล หรือความรับผิดชอบของตน เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากคู่กรณี หรือจากบุคคลอื่นใดในประการที่อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตน

ข้อ ๘๒ ไม่คบหาสมาคมกับคู่กรณี ผู้ประพฤติผิดกฎหมาย ผู้มีอิทธิพล หรือผู้มีความประพฤติ หรือผู้มีชื่อเสียงในทางเสื่อมเสีย อันอาจกระทบกระเทือนต่อความเชื่อถือศรัทธาของประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ ๘๓ ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ จนเป็นเหตุทำให้ ผู้ถูกกระทำได้รับความเดือดร้อนเสียหาย หรือกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้ถูกกระทำอยู่ในภาวะ จำต้องยอมรับในการกระทำนั้น ไม่นำความสัมพันธ์ทางเพศที่ตนมีต่อบุคคลใดมาเป็นเหตุหรือมีอิทธิพล ครอบงำให้ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด

ส่วนที่ ๓

จริยธรรมทั่วไป

ข้อ ๘๔ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ และยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ และปฏิบัติตามกฎหมาย โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม

ข้อ ๘๕ ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของพรรคอย่างประหยัด คุ่มค่า โดยระมัดระวังมิให้เสียหาย หรือสิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น

ข้อ ๘๖ รักษาความลับของพรรค และระเบียบแบบแผนของพรรค

ข้อ ๘๗ ดำเนินการอื่นให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และระบบคุณธรรม รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดความสามัคคีในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ส่วนที่ ๔

การฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

ข้อ ๘๘ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมใน ส่วนที่ ๑ ให้ถือว่า มีลักษณะร้ายแรง การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมใน ส่วนที่ ๒ และส่วนที่ ๓ จะถือว่า มีลักษณะร้ายแรงหรือไม่ ให้พิจารณาถึงพฤติกรรมการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ เจตนาและความร้ายแรงของความเสียหายที่เกิดจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ นั้น

ข้อ ๘๙ การดำเนินการแก่บุคคลใดว่ากระทำการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมนี้ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

หมวด ๙

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรคเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อและการคัดเลือก บุคคลซึ่งพรรคเห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๙๐ เมื่อมีกรณีต้องสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคต้องจัดให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๙๑ ให้มีกรรมการคณะหนึ่งเป็นคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งมีจำนวนสิบเอ็ดคน ประกอบด้วย

- (๑) กรรมการบริหารพรรคจำนวนสี่คน
- (๒) หัวหน้าสาขาพรรคซึ่งมาจากภาคละหนึ่งสาขา
- (๓) ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดจำนวนสามคน

ข้อ ๙๒ ในการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกที่มีขึ้นภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับให้คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งตามข้อ ๙๑ ประกอบด้วย กรรมการบริหารพรรคจำนวนสี่คน และตัวแทนสมาชิกที่พรรคเลือกจำนวนเจ็ดคน

ข้อ ๙๓ การเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้ดำเนินการในที่ประชุมใหญ่พรรคโดยการลงคะแนนลับ

ส่วนที่ ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรค

เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ข้อ ๙๔ พรรคซึ่งประสงค์จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ต้องมีสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้น

การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ให้พรรคส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งจากผู้ซึ่งได้รับเลือกจากสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๙๕ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้ดำเนินการตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการสมัครเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง และประกาศให้สมาชิกพรรคทราบเป็นการทั่วไป

(๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลารับสมัครตาม (๑) ให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละเขตเลือกตั้ง แล้วส่งรายชื่อผู้สมัครให้สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้น

(๓) เมื่อสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ได้รับรายชื่อผู้สมัครจากคณะกรรมการสรรหาแล้ว ให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด จัดการประชุมสมาชิกพรรคเพื่อลงคะแนนเลือกผู้สมัครตามรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาส่งมา

(๔) การประชุมสาขาพรรคต้องมีสมาชิกพรรคมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือการประชุมตัวแทนพรรคประจำจังหวัดต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน โดยในการลงคะแนน ให้สมาชิกมีสิทธิลงคะแนนเลือกได้หนึ่งคน และเมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้วให้นำคะแนนและประกาศผลการนับคะแนนของสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้น แล้วรายงานรายชื่อผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนลำดับสูงสุดสองลำดับแรกให้คณะกรรมการสรรหาโดยเร็ว ในกรณีที่ผู้มีคะแนนเท่ากันมากกว่าจำนวนดังกล่าว ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหาในการจัดเรียงลำดับ

(๕) ให้คณะกรรมการสรรหาส่งรายชื่อผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนของแต่ละเขตเลือกตั้งให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยพิจารณาจากผู้มีคะแนนสูงสุดของแต่ละเขตเลือกตั้ง หากคณะกรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบ ให้แสดงเหตุผลและให้พิจารณาผู้สมัครซึ่งได้คะแนนในลำดับถัดไปเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบกับรายชื่อที่สาขาพรรคหรือตัวแทนประจำจังหวัดส่งมาทั้งหมด ให้คณะกรรมการบริหารพรรคและคณะกรรมการสรรหาประชุมร่วมกัน หากที่ประชุมร่วมกันมีมติเห็นชอบกับรายชื่อผู้สมัครผู้ใด ให้เสนอรายชื่อนั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง แต่ถ้าที่ประชุมร่วมกันมีมติไม่เห็นชอบกับรายชื่อผู้สมัครที่สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดส่งมาทั้งหมด ให้คณะกรรมการสรรหาแจ้งเหตุผลให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้นทราบ และให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น

ส่วนที่ ๓

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรค

เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

ข้อ ๙๖ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้พรรคจัดทำบัญชีรายชื่อเพื่อส่งให้สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด โดยให้คำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิงด้วย

ข้อ ๘๗ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้ดำเนินการตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการเสนอรายชื่อบุคคลเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง และมีหนังสือแจ้งไปยังคณะกรรมการบริหารพรรค หัวหน้าสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด และประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไป

(๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลาเสนอรายชื่อจากกรรมการบริหารพรรค หัวหน้าสาขาพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัดตาม (๑) ให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติและจัดทำบัญชีรายชื่อไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบลายชื่อ โดยคำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง แล้วส่งบัญชีรายชื่อดังกล่าวไปยังสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

(๓) ให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด จัดการประชุมเพื่อให้สมาชิกลงคะแนนเลือกบุคคลในบัญชีรายชื่อตาม (๒) โดยให้สมาชิกลงคะแนนเลือกได้คนละไม่เกินสิบลายชื่อ โดยการประชุมสาขาพรรคต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือการประชุมตัวแทนพรรคประจำจังหวัดต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน เมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้ว ให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ประกาศผลการนับคะแนนของสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดนั้นแล้วรายงานไปยังคณะกรรมการสรรหาโดยเร็ว

(๔) ให้คณะกรรมการสรรหาจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยเรียงลำดับตามผลรวมของคะแนนที่ได้รับจากสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดตาม (๓) ในกรณีที่หัวหน้าพรรคประสงค์จะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้หัวหน้าพรรคอยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งลำดับที่หนึ่ง และให้เรียงลำดับรายชื่อตามผลคะแนนดังกล่าวในลำดับถัดไปจนครบจำนวน ในกรณีที่คะแนนของบุคคลตามบัญชีรายชื่อเท่ากันให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหาในการจัดเรียงลำดับ

(๕) ให้คณะกรรมการสรรหาส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งตาม (๔) ให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากคณะกรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในกรณีที่สมาชิกผู้ใดมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ยังมิได้มีการจัดตั้งสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ให้ถือว่าสมาชิกผู้นั้นเป็นสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งของสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่มีเขตเลือกตั้งใกล้เคียงตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ส่วนที่ ๔

ข้อยกเว้นในการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๙๘ ในการเลือกตั้งทั่วไป การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ ให้ดำเนินการสรรหาตามวิธีการที่กำหนดในข้อ ๙๕ และข้อ ๙๗ เว้นแต่กรณีที่เป็นการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งแทนการเลือกตั้งที่เป็นโมฆะ หรือการเลือกตั้งใหม่ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับเลือกตั้งหรือกรณีผู้สมัครตายก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งและคณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้พิจารณาร่วมกัน

ส่วนที่ ๕

การคัดเลือกบุคคลซึ่งพรรคเห็นสมควรจะเสนอ

ให้ได้รับพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๙๙ กรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไป ให้พรรคประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไปเพื่อเชิญชวนให้กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด และสมาชิกพรรค เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีต่อคณะกรรมการบริหารพรรคภายในระยะเวลาที่กำหนด และให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาคัดเลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด และเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมจริยธรรม จากรายชื่อบุคคลที่กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดหรือสมาชิกพรรค เสนอมา เพื่อเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีไม่เกินสามรายชื่อ และแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

พรรคจะไม่เสนอรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคเห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับพิจารณา แต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีก็ได้

ข้อ ๑๐๐ การเสนอชื่อบุคคลตามข้อ ๙๙ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมีหนังสือยินยอมของบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อ โดยมีรายละเอียดตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(๒) ผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะเป็นรัฐมนตรีตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด และไม่เคยทำหนังสือยินยอมตาม (๑) ให้พรรคการเมืองอื่นในการเลือกตั้งคราวนั้น การเสนอชื่อบุคคลใดที่มีได้เป็นไปตามพรรคหนึ่ง ให้ถือว่าไม่มีการเสนอชื่อบุคคลนั้น

หมวด ๑๐

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ข้อ ๑๐๑ กรณีที่จะมีการแต่งตั้งบุคคลเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้พรรคประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไปเพื่อเชิญชวน ให้กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด และสมาชิกพรรค เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อคณะกรรมการบริหารพรรคภายในระยะเวลาที่กำหนด และให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาคัดเลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด และเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมจริยธรรม จากรายชื่อบุคคลที่กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด หรือสมาชิกพรรค เสนอมา เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

หมวด ๑๑

การบริหารการเงินและทรัพย์สิน และการจัดทำบัญชีของพรรค

สาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๑๐๒ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีหน้าที่บริหารการเงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดของพรรคและสาขาพรรค ตลอดจนจัดให้มีการทำบัญชีให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

ให้หัวหน้าสาขาพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัด จัดให้มีบัญชีรับ และจ่ายเงินของสาขาพรรค หรือที่ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดได้รับหรือจ่าย โดยบันทึกบัญชีให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ รายการนั้นเกิดขึ้น และสรุปรายงานให้พรรคทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือน และปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานสาขาพรรคหรือที่ทำการตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ให้หัวหน้าสาขาพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัด จัดให้มีการทำบัญชีรายชื่อ พร้อมทั้งที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัด ซึ่งเป็นที่ตั้งของสาขาพรรคหรือในเขตจังหวัดที่ตนเป็นตัวแทน และปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานสาขาพรรคหรือที่ทำการตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๑๐๓ การลงรายการบัญชีของพรรค ต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ถูกต้องครบถ้วน โดยต้องจัดทำภายในระยะเวลา ดังนี้

(๑) การลงบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับ และแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย และบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่รายการนั้นเกิดขึ้น

(๒) บัญชีแยกประเภทและบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่รายการนั้นเกิดขึ้น

หมวด ๑๒

รายได้ของพรรค

และอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรค

ข้อ ๑๐๔ พรรคอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินทุนประเดิมของพรรค
- (๒) เงินค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรค
- (๓) เงินที่ได้จากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการของพรรค
- (๔) เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดที่ได้จากการจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรค
- (๕) เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดที่ได้จากการรับบริจาค
- (๖) เงินอุดหนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง
- (๗) ดอกผลของเงินและรายได้จากทรัพย์สินของพรรค

ส่วนที่ ๑

การหารายได้จากการจำหน่ายสินค้า

ข้อ ๑๐๕ การจำหน่ายสินค้าหรือบริการต้องไม่มุ่งแสวงหาผลกำไรมาแบ่งปันกันในทางธุรกิจ โดยราคาหรือค่าตอบแทนจากการจำหน่ายสินค้าหรือการให้บริการจะต้องคำนึงถึงราคาตามปกติในท้องถิ่น

ข้อ ๑๐๖ สถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ ได้แก่ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรค ที่ตั้งสำนักงานสาขาพรรค บริเวณสถานที่จัดกิจกรรมระดมทุน บริเวณสถานที่จัดประชุมใหญ่ประจำปีของพรรค สาขาพรรค หรือสถานที่ทำการตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๑๐๗ เมื่อพรรคดำเนินการจำหน่ายสินค้าหรือบริการ ให้หัวหน้าพรรคจัดทำทะเบียนสินค้าหรือบริการ ซึ่งประกอบด้วยรายการจำนวนเงิน หรือมูลค่าของสินค้าหรืออัตราค่าบริการ แต่ละประเภท ให้ครบถ้วนและถูกต้อง

ข้อ ๑๐๘ การจำหน่ายสินค้าหรือบริการ ให้บันทึกบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับ และให้แสดงในงบการเงินประจำปีของพรรคให้ครบถ้วนและถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๑๐๙ การจำหน่ายสินค้าหรือบริการต้องไม่กระทำในช่วงเก้าสิบวันก่อนวันครบอายุของสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกรณีการเลือกตั้งทั่วไปอันเนื่องมาจากครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร และต้องไม่กระทำในช่วงที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งอันเนื่องมาจากเหตุอื่นนอกจากการครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนที่ ๒

การจัดกิจกรรมระดมทุน

ข้อ ๑๑๐ การจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรคต้องกระทำโดยเปิดเผยและแสดงวัตถุประสงค์ว่าเป็นการระดมทุนของพรรคอย่างชัดเจน

ข้อ ๑๑๑ สถานที่จัดกิจกรรมระดมทุน ได้แก่ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรค ที่ตั้งสำนักงานสาขาพรรค บริเวณสถานที่จัดประชุมใหญ่ประจำปีของพรรค สาขาพรรค สถานที่ทำการตัวแทนพรรคประจำจังหวัด หรือสถานที่ที่พรรคเห็นสมควร

ข้อ ๑๑๒ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่จัดกิจกรรมระดมทุนสิ้นสุดลง ให้หัวหน้าพรรคจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมระดมทุน และจำนวนเงินที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมระดมทุนและให้หัวหน้าพรรคประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป พร้อมทั้งแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบด้วย

ข้อ ๑๑๓ การจัดกิจกรรมระดมทุนให้บันทึกบัญชีรายวัน แสดงรายได้หรือรายรับและนำไปแสดงในงบการเงินประจำปีของพรรคให้ครบถ้วนและถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๑๑๔ การจัดกิจกรรมระดมทุนต้องไม่กระทำในช่วงเก้าสิบวันก่อนวันครบอายุของสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกรณีการเลือกตั้งทั่วไปอันเนื่องมาจากครบอายุของสภาผู้แทนราษฎรและต้องไม่กระทำในช่วงที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และในกรณีที่เป็น การเลือกตั้งอันเนื่องมาจากเหตุอื่นนอกจากการครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนที่ ๓

การรับบริจาคของพรรค

ข้อ ๑๑๕ ให้หัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรคเปิดบัญชีกับธนาคารพาณิชย์โดยระบุชื่อเจ้าของบัญชีในนามของพรรคนั้น และให้หัวหน้าพรรคแจ้งหมายเลขบัญชีของบัญชี เงินฝากและจำนวนเงินที่เปิดบัญชีของทุกบัญชีให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เปิดบัญชีดังกล่าว

ข้อ ๑๑๖ กรณีรับบริจาคเป็นเงินสด ให้หัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรคนำเงินฝากไว้ในบัญชีธนาคารพาณิชย์ตามข้อ ๑๑๕ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาค หากการรับบริจาคเป็นตัวแลกเงินหรือเช็คจะต้องไม่ถูกปฏิเสธการจ่ายเงิน จึงถือได้ว่าเป็นการบริจาคแก่พรรค

ข้อ ๑๑๗ เมื่อมีการบริจาคให้ผู้รับบริจาคจัดทำบันทึกการรับบริจาคให้แล้วเสร็จภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาคและให้จัดส่งบันทึกการรับบริจาคพร้อมเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดให้แก่พรรค ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาค

ถ้าหากทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด มีอาจนาส่งแก่พรรคได้ให้ผู้รับบริจาคแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการรับบริจาค่นั้นให้พรรคทราบ

ข้อ ๑๑๘ เมื่อพรรคได้รับหลักฐานตามข้อ ๑๑๗ ให้ออกใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานการรับบริจาคทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดภายในวันที่ได้รับบริจาคแล้วจัดส่งใบเสร็จรับเงินหรือหลักฐานการรับบริจาคให้แก่ผู้บริจาคภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ออกหลักฐานนั้น

ข้อ ๑๑๙ ให้พรรคบันทึกการรับบริจาคไว้ในบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคของพรรค ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดรายการ โดยอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังนี้

- (๑) ชื่อ ที่อยู่ของพรรค
- (๒) ชื่อตัว ชื่อสกุล และที่อยู่ของผู้บริจาค
- (๓) ชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งผู้รับบริจาค
- (๔) วัน เดือน ปีที่รับบริจาค
- (๕) รายละเอียดการรับบริจาค
- (๖) จำนวนเงิน หรือมูลค่าทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด
- (๗) เอกสารอ้างอิง
- (๘) ลายมือชื่อหัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรค

ข้อ ๑๒๐ ให้หัวหน้าพรรคประกาศบัญชีรายชื่อผู้บริจาคจำนวนเงิน รายการทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ได้รับบริจาคที่มีมูลค่าไม่น้อยกว่าห้าพันบาท พร้อมทั้งวัตถุประสงค์ของการบริจาค เพื่อให้ประชาชนทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือนแล้วแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ประกาศ

การตีราคาทรัพย์สิน หรือการประเมินมูลค่าประโยชน์อื่นใดที่ได้รับบริจาคให้คำนวณราคาทรัพย์สิน อัตราค่าเช่า ค่าตอบแทนหรือค่าของสิทธิที่รับตามปกติทางการค้าในท้องถิ่นนั้น

ข้อ ๑๒๑ บุคคลใดจะบริจาคเงินทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดให้แก่พรรคที่มีมูลค่าเกินสิบล้านบาท ต่อพรรคต่อปีมิได้ และในกรณีที่บุคคลนั้นเป็นนิติบุคคล การบริจาคเงินทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดให้แก่พรรค ไม่ว่าพรรคเดียวหรือหลายพรรคเกินปีละห้าล้านบาท ต้องแจ้งให้ที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นทราบ ในการประชุมใหญ่คราวต่อไปหลังจากบริจาคแล้ว

พรรคจะรับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดซึ่งมีมูลค่าเกินพรรคหนึ่งมิได้

ส่วนที่ ๔

อัตราค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรค

ข้อ ๑๒๒ สมาชิกพรรคต้องชำระค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคปีละหนึ่งร้อยบาทแบบตลอดชีพ สองพันบาท

เพื่อประโยชน์ในการนับรอบระยะเวลาการชำระค่าบำรุงพรรคประจำปีของสมาชิก ให้ถือว่ารอบระยะเวลาการชำระค่าบำรุงพรรคประจำปีของปีที่สมาชิกได้ชำระค่าบำรุงพรรคเป็นครั้งแรกสิ้นสุดลงในวันสิ้นปีปฏิทินของปีเดียวกันนั้น และให้เริ่มต้นนับรอบระยะเวลาการชำระค่าบำรุงพรรคประจำปีของปีถัดไปใหม่ โดยให้เริ่มต้นนับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคมและสิ้นสุดลงในวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีเดียวกัน ทั้งนี้ สมาชิกอาจชำระค่าบำรุงพรรคประจำปีของปีถัดไปภายในกรอบระยะเวลาดังกล่าวเมื่อใดก็ได้

หมวด ๑๓

การเลิกพรรค สาขาพรรค

และตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๑๒๓ การเลิกพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหารพรรค ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสมาชิกพรรค

ข้อ ๑๒๔ ในกรณีที่พรรคต้องสิ้นสภาพความเป็นพรรค หรือยุบพรรค ให้ทรัพย์สินของพรรคที่เหลือภายหลังจากการชำระบัญชีแล้วตกเป็นของมูลนิธิเราจะเป็นคนดี

๒. มีมติเลือกคณะกรรมการบริหารพรรคเสรีรวมไทยชุดใหม่แทนชุดเดิม จำนวน ๑๖ คน ประกอบด้วย

๑. พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธิ์ เตมียเวส	หัวหน้าพรรค
๒. นายสุวัตร สิทธิหล่อ	รองหัวหน้าพรรค
๓. นายเรวัต วิศรุตเวช	รองหัวหน้าพรรค
๔. นายวิรัตน์ วรศิริริน	รองหัวหน้าพรรค
๕. นายวัชร ฦ วัชขนาย	เลขาธิการพรรค
๖. นางสาวนภาพร เพ็ชรจินดา	รองเลขาธิการพรรค

๗. นายชัชวาลย์ วาณิชศรีรัตน	เหรียญกษาปณ์
๘. พันตำรวจโท วิศณุ ม่วงแพรสี	นายทะเบียนสมาชิกพรรค
๙. นายปดิพงษ์ เต็มเจริญ	โฆษกพรรค
๑๐. นายพิทักษ์ สันติวงษ์สกุล	กรรมการบริหารพรรค
๑๑. นายวิทยา จันทเดมีย์	กรรมการบริหารพรรค
๑๒. นายสมหมาย บุญเฮง	กรรมการบริหารพรรค
๑๓. นายศุภชัย นาคสุวรรณ	กรรมการบริหารพรรค
๑๔. นายจรินทร์ ศิริ	กรรมการบริหารพรรค
๑๕. นายอนุกุล แพรไพศาล	กรรมการบริหารพรรค
๑๖. นายธีรวิทย์ จารุวัฒน์	กรรมการบริหารพรรค

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา

นายทะเบียนพรรคการเมือง